

Datum besluit: 18 september 2018

Beschikking omgevingsvergunning UV 20180444

Op 24 mei 2018 hebben wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen, voor het uitbreiden van het scheepsbouwbedrijf op de locatie Strânwei 6 en 7 in Makkum, kadastraal bekend gemeente Makkum, sectie D, nummers 135, 156, 196, 200, 232, 257, 271, 346 (deels), 1079 (Strânwei 6) en de nummers 650, 1074, 1075 (Strânwei 7) te Makkum. De aanvraag is geregistreerd onder het nummer UV 20180444 en betreft een omgevingsvergunning die bestaat uit de activiteiten Milieu, Bouwen en Strijdig planologisch gebruik.

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd volgens het bepaalde in paragraaf 3.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân besluiten:

- I. gelet op artikel 2.1, 2.10, 2.12 en 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:

- Milieu (2.1 en 2.14);
- Bouwen (2.1 en 2.10) & Strijdig planologisch gebruik (2.1 en 2.12).

- II. dat de omgevingsvergunning wordt verleend onder de bepaling dat de gewaarmerkte stukken deel uitmaken van de vergunning;
- III. dat er voldaan moet worden aan de voorwaarden, zoals hieronder zijn aangegeven;
- IV. af te wijken van het geldende bestemmingsplan Makkum - Zuidwaard, door toepassing te geven aan artikel 2.12, 1^e lid, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Procedure

De uitgebreide besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Beoordeling

De bij dit besluit horende overwegingen op basis waarvan de aanvraag is beoordeeld en op grond waarvan dit besluit is genomen zijn genoemd in bijlage 1 en maken deel uit van dit besluit.

Bent u het niet eens met dit besluit?

Belanghebbenden die het niet eens zijn met bovenstaande beschikking en tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingediend, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen de termijn van terinzagelegging beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland.

In uw beroepschrift moet het volgende staan:

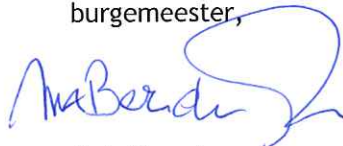
- uw naam en adres
- de datum
- het besluit waartegen u in beroep gaat
- de redenen waarom u in beroep gaat
- uw handtekening

Stuur uw brief naar:
Rechtbank Noord-Nederland
Afdeling bestuursrecht
Postbus 150
9700 AD GRONINGEN

U kunt ook digitaal in beroep gaan via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>.
Daarvoor heeft u wel een elektronische handtekening (DigiD) nodig.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân,
burgemeester,

M.A. Berndsen-Jansen

P. Zondervan

Bijlage 1 - Overwegingen

In deze bijlage geven wij aan welke overwegingen hebben geleid tot ons besluit.

Activiteit Milieu (2.1 en 2.14)

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1 Gegevens aanvrager

Op 24 mei 2018 hebben wij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van De Vries Scheepsbouw Makkum B.V. (hierna De Vries).

Het verzoek is ingediend door Rho adviseurs voor de leefomgeving. De gemachtigde is vermeld op het aanvraagformulier en er is tevens een machtiging bij de aanvraag gevoegd.

1.2 Projectbeschrijving

De aanvraag betreft de uitbreiding van de inrichting met een tweede dokhal en enkele kleinere gebouwen. Er wordt een revisievergunning aangevraagd. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor de volgende in de Wabo omschreven activiteiten:

- het (ver)bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo);
- het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheersverordening, een exploitatieplan, regels gesteld door Rijk of Provincie of een voorbereidingsbesluit (artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo);
- het veranderen en reviseren van het in werking hebben van de inrichting (artikel 2.1, eerste lid, onder e, juncto artikel 2.6, van de Wabo).

1.3 Huidige vergunning- en meldingsituatie

Op 10 juni 2008, kenmerk 00756391, is aan De Vries een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) verleend voor een inrichting voor het repareren en bouwen van sport- en recreatievaartuigen, gelegen aan de Strânwei 6 in Makkum.

Verder zijn voor de inrichting de volgende veranderingsvergunningen verleend dan wel meldingen geaccepteerd:

- 20 oktober 2009, kenmerk 00854967, veranderings- en intrekkingvergunning Wm;
- 10 maart 2010, kenmerk 00883896, melding artikel 8.19 Wm, plaatsing portable cabins;
- 7 april 2010, kenmerk 00888510, veranderingsvergunning Wm;
- 25 mei 2010, kenmerk 00894767, melding artikel 8.19 Wm, uitbreiding parkeerplaats;
- 9 januari 2018, kenmerk OV 20170839, veranderingsvergunning Wabo, bouwen kantoor/werkplaatsen.

Na het onherroepelijk worden van de aangevraagde revisievergunning komen bovenstaande vergunningen te vervallen. Naast de in deze vergunning opgenomen voorschriften gelden de op de inrichting van toepassing zijnde voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

1.4 Bevoegd gezag

Wij zijn het bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning . Dit volgt uit artikel 2.4, lid 1 van de Wabo. De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I onderdeel C, categorie 13.3 onder b, en 13.4 onder b, van het Bor. De Vries is een scheepsbouwbedrijf voor het bouwen (nieuwbouw) van klant-gespecificeerde, zeegaande jachten en het onderhouden, repareren en refitten van bestaande jachten. De scheepswerf richt zich met name op jachten met een lengte tussen 70 en 120 meter.

1.5 Uitgebreide procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo. Gelet hierop zijn wij niet verplicht om van de aanvraag kennis te geven in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op andere geschikte wijze, tenzij bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt.

1.6 Besluit milieu-effectrapportage

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 16 mei 2017 is de "Implementatiewet herziening m.e.r.-richtlijn" (Richtlijn 2014/52/EU) in werking getreden. De herziening betekent enkele wijzigingen in de Wet milieubeheer bij de m.e.r.-beoordeling en de vormvrije m.e.r.-beoordeling. In het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) staat de nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Concreet betekent dit dat de artikelen 7.16 tot en met 7.20a van de Wet milieubeheer voor alle in de bijlage van het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten onder onderdeel D (de D-lijst) van toepassing zijn. Het maakt niet uit of het een activiteit onder of boven de D-drempel betreft.

Betreft het een activiteit die onder de drempelwaarde van de D-lijst ligt, dan geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Betreft het een activiteit die boven de drempelwaarde van de D-lijst ligt, dan geldt een m.e.r.-beoordeling. Betreft het een activiteit die boven de drempelwaarde van de C-lijst ligt, dan geldt de m.e.r.-plicht.

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 32.6 van de D-lijst van het Besluit m.e.r. milieueffectrapportage waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt, maar de drempelwaarde wordt niet overschreden.

Daarop hebben wij op 24 mei 2018 besloten dat voor deze voorgenomen activiteit geen milieueffectrapport opgesteld moet worden. Dit besluit is als bijlage bij de aanvraag gevoegd en wordt door ons tezamen met het besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

2. INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

2.1 Milieu

2.1.1 Toetsingskader

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder a van de Wabo betrokken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder b van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder c van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het oprichten van onderhavige inrichting zijn wij voornemens de omgevingsvergunning te verlenen. In dit besluit zijn voor de te vergunnen activiteiten de voor de inrichting relevante voorschriften opgenomen.

2.1.2 Samenhang met overige wet- en regelgeving

Activiteitenbesluit milieubeheer

In het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) zijn voor een groot aantal activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, rechtstreeks werkende, algemene regels opgenomen.

De inrichting waarvoor vergunning is aangevraagd, is aangemerkt als een inrichting waarvoor vergunningplicht (type C-inrichting) geldt.

Binnen De Vries vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit en moet worden voldaan aan de volgende paragrafen uit het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende Activiteitenregeling (voor zover deze activiteiten betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten):

- Paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- Paragraaf 3.2.1 In werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie;
- Paragraaf 3.4.3 Opslaan en overslaan van goederen;
- Paragraaf 3.4.9 Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank;
- Paragraaf 3.6.1 Bereiden van voedingsmiddelen.

Voor het overige is per hoofdstuk dan wel afdeling aangegeven of deze op een type C-inrichting van toepassing is. Dit betekent dat ook hoofdstuk 1, afdeling 2.1 tot en met 2.4, 2.10 en 2.11 van hoofdstuk 2 en de overgangsbepalingen uit hoofdstuk 6 van het Activiteitenbesluit van toepassing kunnen zijn. Van belang voor deze vergunning is of de inrichting ook voor de activiteiten die onder het Activiteitenbesluit vallen voldoet aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Melding Activiteitenbesluit

Gelet op artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit moet de verandering van de inrichting worden gemeld. De aanvraag om revisievergunning wordt ten aanzien van de activiteiten die onder het Activiteitenbesluit vallen aangemerkt als melding.

De voorschriften voor het onderdeel milieu die in deze vergunning zijn opgenomen, betreffen aspecten en activiteiten die niet zijn geregeld in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling.

2.1.3 BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Sinds januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriële regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de Rie. Het zevende lid verwijst naar de bestaande BREF's. Het hoofdstuk uit deze BREF's waarin de BBT-maatregelen staan (BAT hoofdstuk) zijn opgenomen, geldt als BBT-conclusies totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie, dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart worden aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

Als op een activiteit of op een type productieproces binnen de inrichting waarvoor een vergunning is aangevraagd, geen BBT-conclusies of informatiedocumenten over BBT van toepassing zijn, of als de van toepassing zijnde BBT conclusies of informatiedocumenten niet alle mogelijke milieueffecten van de activiteit of het proces behandelen moet bevoegd gezag de BBT zelf vast stellen. Hierbij houdt het bevoegd gezag in ieder geval rekening met:

- de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
- de toepassing van stoffen die minder gevaarlijke zijn dan stoffen of mengsels als omschreven in artikel 3 van de EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels;
- de ontwikkeling, waar mogelijk, van technieken voor de terugwinning en opnieuw gebruiken van de bij de processen in de inrichting uitgestoten en gebruikte stoffen en van afvalstoffen;
- vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
- de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
- de aard, de effecten en de omvang van de betrokken emissies;
- de data waarop de installaties in de inrichting in gebruik zijn of worden genomen;
- de tijd die nodig is om een betere techniek toe te gaan passen;
- het verbruik en de aard van de grondstoffen, met inbegrip van water, en de energie-efficiëntie;

- de noodzaak om het algemene effect van de emissies op en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
- de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken.

De op één van deze criteria vastgestelde BBT moet een milieubeschermingsniveau garanderen dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau in de BBT-conclusies.

Concrete bepaling beste beschikbare technieken

Binnen de inrichting worden geen van de activiteiten uit bijlage 1 van de RIE uitgevoerd.

Op grond van bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de inrichting een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten over BBT.

Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsten aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag bij het toetsten aan BBT-conclusies de actualiteit hiervan moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van herziene BREF's.

Bij het bepalen van de BBT hebben wij rekening gehouden met de volgende informatiedocumenten over BBT, zoals aangewezen in bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht (Mor):

- NRB 2012: Nederlandse richtlijn bodembescherming;
- Handreiking Vervoermanagement, versie 2 november 2017;
- PGS 15:2016: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, versie 1.0 (september 2016).

Conclusies BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften - aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

2.1.4 Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 zijn de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming in werking getreden. De Wet natuurbescherming (Wnb) vervangt onder andere de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet. In samenhang met de inwerkingtreding van de Wnb is ook het Bor gewijzigd.

Op grond van het overgangsrecht van hoofdstuk 9 van de Wet natuurbescherming worden de op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aanhangige procedures tot het nemen van een besluit krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw), de Flora- en faunawet en de Boswet vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens deze wet behandeld. Dit betekent dat wij hiermee bij deze omgevingsvergunning rekening dienen te houden. Op grond van de Wnb is voor het verrichten van handelingen met gevolgen voor Natura 2000-gebieden en voor het verrichten van handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten een vergunning respectievelijk ontheffing op grond de Wnb vereist.

De provincie Fryslân heeft aangegeven dat voor de uitbreiding geen vergunning op grond van de Wnb aangevraagd hoeft te worden, mits de aanbevelingen uit het natuuronderzoek en de daarin opgenomen werkwijze in de bouwfase gevolgd worden. Het natuuronderzoek is als bijlage gevoegd bij de ruimtelijke onderbouwing, behorend bij de aanvraag.

2.1.5 Milieuzorg

In het huidige milieubeleid wordt de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven voorop gesteld. Binnen de inrichting is geen milieuzorgsysteem opgesteld. Wel zijn er verschillende maatregelen getroffen om milieubelasting te voorkomen of te beperken. Regelmatig worden hiervoor controles uitgevoerd door personeel van de inrichting.

2.1.6 Lucht

Algemeen

Het algemeen luchtbeleid is gericht op het voorkomen dan wel zo veel mogelijk beperken van emissies naar de lucht door het toepassen van de beste beschikbare technieken (BBT) en het voldoen aan de luchtkwaliteitseisen van bijlage 2 van de Wm.

Luchtemissies voor inrichtingen worden in beginsel gereguleerd door de algemene regels van het Activiteitenbesluit. Zo bevat Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit regels voor stoffen met een minimalisatieverplichting, emissiegrenswaarden, geur en monitoring. Voorts bevat het Activiteitenbesluit in Afdeling 2.11 en de hoofdstukken 3 en 5 (lucht)regels voor specifieke activiteiten, zoals stookinstallaties. Deze eisen zijn rechtstreeks geldend en daarom zijn in deze vergunning geen voorschriften daarvoor opgenomen.

In deze vergunning wordt specifiek ingegaan op de luchtemissies van de inrichting. Naast de toetsing aan de beste beschikbare technieken en het Activiteitenbesluit wordt beoordeeld of de emissienormering van het Activiteitenbesluit toereikend is of dat er maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld. Tevens wordt getoetst aan de kwaliteitseisen uit Bijlage 2 van de Wm.

Binnen de inrichting vinden de volgende activiteiten plaats die emissies naar de lucht tot gevolg hebben: laswerkzaamheden, reinigen van hout en metaal, aanbrengen coatings, houtbewerkingen, stookinstallaties ten behoeve van verwarming, het noodstroomaggregaat en incidenteel helikopterbewegingen. De installaties zijn geen IPPC-installatie, zodat op alle installaties binnen de inrichting Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit van toepassing is.

Puntbronemissies van laswerkzaamheden

De locaties waar gelast wordt zijn voorzien van puntafzuiging dan wel ruimteafzuiging. De afgevoerde lucht wordt via een filter naar de buitenlucht geëmitteerd.

Voor het lassen sluiten wij aan bij het Activiteitenbesluit, ondanks dat paragraaf 4.5.2 niet op de inrichting van toepassing is. In de bijbehorende regeling is aangegeven dat, mits er voor de klasse III niet meer dan 6.500 kilogram aan lastoevoegmaterialen en -elektroden verbruikt wordt per jaar, aan de luchtemissie-eisen uit het Activiteitenbesluit voldaan wordt. Nu deze hoeveelheid niet overschreden wordt, kunnen wij concluderen dat aan de emissie-eis voor laswerkzaamheden uit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit voldaan wordt. Wij hebben hiervoor geen voorschriften opgenomen.

Emissies van stralen, bewerken van hout en metaal, lijmen, reinigen, coaten en beitsen

Voor het stralen worden twee handstraalboxen gebruikt. Er wordt hout en metaal gelijmd, gereinigd en gecoat. Daarnaast wordt dompel- en elektrostatisch beitsen en kwastbeitsen binnen de inrichting toegepast. Deze activiteiten zijn kleinschalig en worden in pandig uitgevoerd. Eventuele emissies zullen via de ruimteafzuiging en daarmee door de aanwezige filters naar de buitenlucht geëmitteerd worden. Op deze emissie is Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit van toepassing. Omdat deze voorschriften rechtstreeks werkend zijn, zijn in deze beschikking geen voorschriften opgenomen.

Emissies van stookinstallaties, niet zijnde een grote stookinstallatie

Volgens de definitie van het Activiteitenbesluit is een stookinstallatie een technische eenheid waarin brandstoffen worden geoxideerd teneinde de aldus opgewekte warmte te gebruiken. Binnen de inrichting zijn een aantal CV-ketels, heaters en een noodstroomaggregaat aanwezig. Deze installaties moeten voldoen aan de eisen uit paragraaf 3.2.1 van het Activiteitenbesluit en de daarbij horende regeling. Voor deze installaties zijn in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Oplosmiddeleninstallatie

Voorschriften specifiek voor oplosmiddelen zijn geregeld in afdeling 2.11 van het Activiteitenbesluit. Deze voorschriften gelden voor alle typen inrichtingen met oplosmiddeleninstallaties die de drempelwaarden uit artikel 2.28 overschrijden. Het betreft de volgende activiteiten:

- coating van hout;
- overige oppervlaktereiniging;
- andere coatingsprocessen, waaronder metaal-, kunststof-, textiel-, film- en papiercoating.

Uit de beoordeling blijkt dat de geldende drempelwaarde van artikel 2.28 van het Activiteitenbesluit wel wordt overschreden en dat aan de totale en diffuse-emissiegrenswaarden van tabel 2.28a niet wordt voldaan. Hiervoor verwijzen wij naar het onderdeel 'Overwegingen maatwerkvoorschriften'.

Meetvoorschriften voor oplosmiddeleninstallaties zijn geregeld in afdeling 2.4 van de Activiteitenregeling.

Luchtkwaliteit

In Titel 5.2 Wet milieubeheer en de bijbehorende bijlage 2 bij de Wm zijn grens- en richtwaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren.

De inrichting emitteert een aantal stoffen waarvoor deze grenswaarden gelden, te weten stikstofdioxide en zwevende deeltjes (PM 2,5 en PM10).

Op grond van artikel 5.16, lid 1 van de Wet milieubeheer kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde
- b. er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate' (NIBM)
- d. het project is genoemd in of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

De achtergrondconcentraties zijn zodanig laag dat het, gezien de gevraagde activiteiten, aannemelijk is dat er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde genoemd in bijlage 2 van de Wet milieubeheer.

Koelinstallaties

In de inrichting zijn synthetische koudemiddelen aanwezig. Deze synthetische koudemiddelen zijn HFK's. Hiervoor gelden direct werkende Europese verordeningen met voorschriften die zijn gericht op het beschermen van het milieu. Daarom regelt het Activiteitenbesluit hier niets voor en worden hiervoor geen voorschriften opgenomen in deze vergunning.

Eindconclusie aspect lucht

Wij zijn van oordeel dat uit de aanvraag blijkt dat er voldoende maatregelen worden toegepast c.q. zullen worden toegepast om luchtmissies te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

2.1.7 Geur

Landelijk beleid

Het Nederlandse geurbeleid is opgenomen in artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit en in de Handleiding geur: bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven (niet veehouderijen). Als algemene doelstelling geldt het zoveel mogelijk beperken van bestaande hinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Daarbij staat het afwegingsproces voor het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau centraal. Het aanvaardbaar hinderniveau wordt per situatie vastgesteld en op grond van het Activiteitenbesluit als maatwerkvoorschrift aan de vergunning verbonden. Alleen als de emissies van de inrichting in het Activiteitenbesluit uitgezonderd zijn, worden de geuremissies in de vergunning beoordeeld.

Het bevoegd gezag bepaalt welke mate van hinder als aanvaardbaar wordt beschouwd. Als leidraad voor het afwegingsproces dat daarbij doorlopen wordt, geldt de hindersystematiek Geur. Deze hindersystematiek, die is vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Handleiding geur, benoemt de verschillende aspecten die in het afwegingsproces moeten worden meegenomen om te komen tot een zorgvuldige bepaling van het aanvaardbaar hinderniveau. De aspecten die bij het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau worden meegewogen zijn eveneens opgenomen in het derde lid van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit.

Maatregelen ter bestrijding van geurhinder moeten worden bepaald in overeenstemming met het BBT-principe (de beste beschikbare technieken moeten worden toegepast). Voor een aantal branches zijn in het Activiteitenbesluit voorschriften opgenomen.

Beoordeling geurhindersituatie

Bij enkele activiteiten (bijvoorbeeld het coaten) kan geur vrijkomen. Gezien de omvang van de activiteiten en de ligging van de inrichting, verwachten wij geen hinder bij de dichtstbij gelegen geurgevoelige objecten in de omgeving.

2.1.8 Geluid

Toetsingskader

De geluidsniveaus worden beoordeeld met behulp van:

- de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998 (hierna Handreiking);
- de Wet geluidhinder;
- de Circulaire Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer d.d. 29 februari 1996 (nr. MBG96006131) (hierna: Circulaire indirecte hinder).

Akoestisch rapport

Bij de aanvraag om revisievergunning is een akoestisch rapport gevoegd: “Akoestisch onderzoek voor omgevingsvergunning bestemmingsplan en milieu ontwerp 2”, rapportnummer M.2018.0144.00.R001, d.d. 2 mei 2018. Het akoestisch rapport is opgesteld conform de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai 1999. In de rapportage zijn de resultaten van berekeningen opgenomen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder. De geluidsniveaus zijn bepaald voor de representatieve bedrijfssituatie en de incidentele bedrijfssituaties (gebruik mobiele kraan buiten en warmdraaien helikopter). Wij hebben het akoestisch rapport beoordeeld en akkoord bevonden.

Situatie

De Vries is gelegen op het industrieterrein “Zuidwaard” te Makkum. Dit industrieterrein is gezoneerd in het kader van de Wet geluidhinder. Op korte afstand van de inrichting liggen woningen van derden aan de Strânwei 2. Deze woningen liggen op het gezoneerde industrieterrein “Zuidwaard”. De meest nabijgelegen woningen buiten het gezoneerde industrieterrein, maar binnen de vastgestelde geluidzone, liggen aan de Workumerdijk op circa 130 meter van de bestaande afbouwhal (oostelijke richting). De kortste afstand tot de zonegrens bedraagt circa 175 meter in oostelijke richting.

Akoestisch relevante activiteiten

Op basis van de aanvraag en het daarvoor uitgevoerde onderzoek zijn uit oogpunt van geluid de volgende activiteiten relevant: geluid vanuit de afbouwhallen, installaties (ventilatie en afzuiging) en in-/extern transport. Voor een volledige beschrijving van de activiteiten wordt verwezen naar het bij de aanvraag gevoegde geluidsrapport. Dit geluidsrapport beschrijft de representatieve bedrijfssituatie en de incidentele bedrijfssituaties (gebruik mobiele kraan buiten en warmdraaien helikopter).

Beste beschikbare technieken

Om een hoog niveau van bescherming van het milieu mogelijk te maken, dient de inrichting de meest doeltreffende technieken toe te passen om de emissie van geluid en andere nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. Indien door verlening van de vergunning niet kan worden bereikt dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast, moeten wij de vergunning weigeren. In het akoestisch onderzoek behorende bij de aanvraag is aangegeven welke voorzieningen getroffen zijn ter beperking van de geluidemissie. Verdergaande maatregelen in het kader van beste beschikbare technieken achten wij niet noodzakelijk. Aan te schaffen materieel dient te allen tijde te voldoen aan de (akoestische) stand der techniek.

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

De geluidszone rond het industrieterrein “Zuidwaard” is vastgelegd in het bestemmingsplan.

Bij vergunningverlening op een voor geluid gezoneerd industrieterrein zijn voor de beoordeling van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau de zonegrens (50 dB(A) etmaalwaarde) en de vastgestelde hogere waarden op woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen van belang.

De geluidbelasting vanwege de aangevraagde activiteiten is getoetst aan de grenswaarde op de zone en aan de grenswaarden voor woningen binnen de zone. Er is getoetst of de geluidsbelasting van deze aanvraag samen met de reeds voor andere bedrijven vergunde geluidsbelastingen op de zonegrens en woningen in de geluidzone de wettelijk bepaalde waarden niet overschrijdt. Uit de zonetoets blijkt dat de grenswaarde op de zone en de grenswaarden voor woningen binnen de zone niet wordt overschreden. Op basis van de zonetoets is de inrichting inpasbaar binnen de geluidszone van het industrieterrein “Zuidwaard”. Verdere geluidreducerende maatregelen ter beperking van nadelige milieugevolgen kunnen niet worden gevraagd. Het belang van het milieu wordt immers al beschermd doordat de krachtens de Wet geluidhinder vastgestelde zonegrens - met daaraan gekoppeld zonegrenswaarden en hogere waarden - wordt gerespecteerd.

Voor de omliggende woningen gelegen op het industrieterrein gelden overeenkomstig de Handreiking formeel geen grenswaarden. Er dient echter gestreefd te worden naar ten hoogste 65 dB(A) etmaalwaarde. Uit de geluidsrapportage blijkt dat de geluidsbelasting op de woningen niet hoger is dan 65 dB(A) etmaalwaarde. De optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus worden daarmee toelaatbaar geacht.

Maximale geluidsniveaus (L_{Amax})

Volgens de Handreiking moet gestreefd worden naar het voorkomen van maximale geluidsniveaus die meer dan 10 dB boven het door de inrichting veroorzaakte equivalente niveau uitkomen. De grenswaarden voor de maximale geluidsniveaus bedragen 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Omdat in algemene zin de maximale geluidemissie per geluidsbron 10 dB(A) hoger kan zijn dan de equivalente geluidemissie, worden de streefwaarden overschreden. Aan de maximale grenswaarden voor woningen buiten het gezoneerde industrieterrein “Zuidwaard” wordt echter voldaan.

Voor de woningen in de nabijheid van de inrichting en gelegen op het gezoneerde industrieterrein “Zuidwaard” gelden formeel geen grenswaarden met betrekking tot de maximale geluidsniveaus. De aangevraagde maximale geluidsniveaus hebben wij in een voorschrift vastgelegd.

Indirecte hinder

Het geluid van het verkeer van en naar de inrichting over de openbare weg is beoordeeld volgens de Circulaire indirecte hinder.

Het geluid van het verkeer van en naar een inrichting gelegen op een gezoneerd industrieterrein mag bij vergunningverlening niet worden getoetst aan de in de circulaire genoemde grenswaarden, omdat hierdoor het speciale regime en vergunningstelsel voor inrichtingen op een gezoneerd industrieterrein wordt doorkruist.

Bijzondere situaties

Voor regelmatig afwijkende en incidentele bedrijfssituaties, dat wil zeggen situaties die slechts een beperkt aantal dagen per jaar optreden, kunnen op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening ruimere grenswaarden worden gesteld.

Incidentele bedrijfssituaties

De Vries vraagt vergunning voor een tweetal incidentele bedrijfssituaties: het gebruik van een mobiele kraan buiten (maximaal 4x per jaar) en het warmdraaien van een helikopter (maximaal 8x per jaar). Hierdoor zal een verhoogde geluidsproductie plaatsvinden.

Bij de vaststelling van de geluidzone is met deze incidentele situaties geen rekening gehouden. Geluidsbelastingen veroorzaakt in deze situaties worden daarom niet aan de grenswaarden van de geluidzone getoetst.

Aan de vergunning hebben wij voorschriften verbonden waarin grenswaarden zijn gesteld voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en maximale geluidsniveaus gedurende deze activiteiten. Voor de maximale geluidsniveaus vanwege het warmdraaien van de helikopter zijn geen grenswaarden gesteld, omdat tijdens het vliegen van de helikopter een ander beoordelingsregime geldt en de maximale geluidsniveaus tijdens het vliegen hoger zijn dan tijdens het warmdraaien.

Conclusies

Ten aanzien van de optredende geluidsniveaus is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

Wij hebben aan de vergunning voorschriften verbonden waarin grenswaarden zijn gesteld op beoordelingspunten bij referentiepunten in de nabijheid van de inrichting. Daarbij wordt aangesloten bij de berekende waarden, zodat niet meer wordt vergund dan wordt aangevraagd. Voor wat betreft de referentiepunten geldt dat de referentiepunten 1 en 2 zijn gesitueerd overeenkomstig de vergunning van 20 oktober 2009, kenmerk 00854967. De referentiepunten 3 t/m 5 zijn gebaseerd op de in het akoestisch onderzoek voorgestelde punten.

Binnen de inrichting zijn en worden maatregelen en voorzieningen getroffen ter beperking van de geluidsproductie. Bij het opstellen van de voorschriften hebben wij rekening gehouden met die maatregelen en voorzieningen.

Trillingen

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de dichtstbijzijnde trillinggevoelige bestemmingen is trillinghinder niet te verwachten. Een onderzoek naar trillingen achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

2.1.9 Afvalstoffen

Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In deel B2 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. Afvalpreventie is ook onderdeel van het programma Van Afval naar Grondstof (VANG). Met het uitvoeren van het programma VANG is de uitvoering van het afvalpreventieprogramma voor een belangrijk deel geborgd.

Zowel het LAP als de genoemde programma's bevatten geen kwantitatieve doelstellingen voor afvalpreventie bij bedrijven. Om invulling te geven aan dit aspect is de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005) als toetsingskader gebruikt. Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

De totale hoeveelheid afval die binnen de inrichting vrijkomt bedraagt circa 359 ton, circa 68 ton daarvan is gevaarlijk afval. De handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil, 2005) hanteert ondergrenzen die de relevantie van afvalpreventie bepalen. Hierin wordt gesteld dat afvalpreventie relevant is wanneer er jaarlijks meer dan 25 ton (niet gevaarlijk) bedrijfsafval en/of meer dan 2,5 ton gevaarlijk afval binnen de inrichting vrijkomt.

De totale hoeveelheid gevaarlijk en/of niet gevaarlijk afval ligt boven de gehanteerde ondergrenzen. Gelet op de hoeveelheden en het feit dat tot op heden nog geen besparingsmogelijkheden zijn onderzocht of afdoende preventiemaatregelen zijn genomen om de hoeveelheid afval terug te dringen, is aan deze vergunning een voorschrift verbonden tot het opstellen van een standaardonderzoek en het opstellen van een afvalpreventieplan.

Afvalscheiding

In deel B3 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf B 3.5 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven. Daarbij is aangegeven dat bron- en nascheiding gestimuleerd moet worden. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd.

Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting afvalstoffen vrijkomen waarvan in het LAP is aangegeven dat er omstandigheden kunnen zijn dat scheiding daarvan redelijkerwijs van een inrichting kan worden gevergd. Op basis van het gestelde in de aanvraag achten wij het in voorliggende situatie daarom redelijk van vergunninghouder afvalscheiding te verlangen.

Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting verschillende afvalstoffen vrijkomen. In het LAP is aangegeven dat voor deze hoeveelheden vrijkomende afvalstoffen scheiding van die afvalstoffen kan worden verlangd. Wij achten het in de voorliggende situatie dan ook redelijk om afvalscheiding voor te schrijven voor de volgende afvalstoffen:

- de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen;
- houtmot/-zaagsel;
- papier en karton;
- elektrische en elektronische apparatuur;
- kunststoffolie;
- metaal (schroot);
- glas;
- hout;
- (overig) organisch afval;
- restafval.

In de voorschriften zijn eisen voor de scheiding, registratie en opslag van afvalstoffen opgenomen.

2.1.10 Afvalwater

Lozing van afvalwater.

Binnen de inrichting is sprake van lozingen waarvoor afdeling 2.1 over de zorgplichtbepaling en afdeling 2.2 over lozingen van het Activiteitenbesluit rechtsreeks gelden. Het betreft de volgende activiteiten:

- § 3.1.3. Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- § 3.6.1. Bereiden van voedingsmiddelen.

De lozing van het hemelwater vindt rechtstreeks in het oppervlaktewater plaats. Hiervoor is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegde gezag. Hetzelfde geldt voor de lozing van water vanuit het dok, waarvoor een dokdiscipline is opgesteld. Voor de lozing van het afvalwater dat vrijkomt bij het bereiden van voedingsmiddel moet voldaan worden aan de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Aan deze beschikking zijn geen extra voorschriften verbonden.

Waterbesparing

De winning van drinkwater kost geld, grondstoffen en energie. Het zuinig gebruik van drinkwater vormt dan ook onderdeel van de verruimde reikwijdte in de Wabo. Het gebruik van drinkwater als proceswater moet zoveel mogelijk worden beperkt tot die processen waarvoor water van een bepaalde kwaliteit noodzakelijk is. Het gebruik van drinkwater als koelwater bijvoorbeeld moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

Drinkwaterverbruik

Het totale drinkwaterverbruik bedroeg in 2017 9601 m³ per jaar. Omdat het drinkwater na gebruik als afvalwater wordt afgevoerd, zal het drinkwaterverbruik onderzocht moeten worden in het afvalpreventie-onderzoek. Hiervoor zijn voorschriften in de vergunning opgenomen.

2.1.11 Bodem

Activiteitenbesluit

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt De Vries gedeeltelijk onder het Activiteitenbesluit. Het betreft de activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit zijn opgenomen. In het kader van deze vergunning gaat het om de volgende activiteiten:

1. Paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
2. Paragraaf 3.2.1 In werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie;
3. Paragraaf 3.4.3 Opslaan en overslaan van goederen;
4. Paragraaf 3.4.9 Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank;
5. Paragraaf 3.6.1 Bereiden van voedingsmiddelen.

Deze activiteiten hoeven daarom in deze vergunning niet te worden beoordeeld. De volgende activiteiten die binnen de inrichting worden verricht zijn niet in het Activiteitenbesluit geregeld:

- Activiteiten in werkplaatsen;
- Overslag dieselolie vanuit tankwagen naar tank in schip;.
- Opslag van niet inerte goederen;
- Overslag van verf;
- Mengen van verf.

Voor deze activiteiten geldt het volgende.

Het kader voor de bescherming van de bodem

Het (nationale) preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). Het uitgangspunt van de NRB is dat door een combinatie van voorzieningen en maatregelen (cvm) een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd. Alleen in bepaalde bestaande situaties kan conform de NRB onder voorwaarden volstaan worden met een aanvaardbaar bodemrisico.

Op basis van de NRB worden de (voorgenomen) activiteiten beoordeeld en wordt bepaald welke combinatie van voorzieningen en maatregelen noodzakelijk is om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen. Daarbij richt de NRB zich op de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten. Bodembescherming in situaties van calamiteiten wordt in het kader van de NRB niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang die onlosmakelijk deel uitmaakt van de installatie, bijvoorbeeld in de vorm van een tank of opvangbassin, is wel een activiteit waar de NRB in voorziet. Tankputten en calamiteitenvijvers voor de opslag van verontreinigd bluswater worden in de NRB niet behandeld.

Beoordeling en conclusie

Wij hebben het bij de aanvraag gevoegde bodemrisicodocument beoordeeld en stemmen in met de opzet, de uitgangspunten en de resultaten. Uit het document blijkt dat voor alle bodembedreigende activiteiten die niet onder het Activiteitenbesluit vallen, het verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald. De bedrijfsriolering behoort bij het bereiden van voedingsmiddelen (kantine). De overige bedrijfsriolering betreft alleen huishoudelijk afvalwater (toiletten, etc.) en geen afvalwater vanuit installaties of van processen. Gezien de aard van de lozing hebben wij geen voorschriften opgenomen voor het deel waarop het Activiteitenbesluit niet van toepassing is.

Om het verwaarloosbaar bodemrisico te borgen zijn in de vergunning voorschriften opgenomen die voorzien in de inspectie en het onderhoud van de bodembeschermende voorzieningen. Voor de bodembeschermende maatregelen zijn voorschriften opgenomen die voorzien in een adequate instructie en training van het personeel.

Nulsituatieonderzoek

Het preventieve bodembeschermingsbeleid gaat er van uit dat (zelfs) een verwaarloosbaar bodemrisico nooit volledig uitsluit dat een verontreiniging of aantasting van de bodem optreedt. Om die reden is altijd een nulsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem noodzakelijk. Het nulsituatieonderzoek richt zich op de afzonderlijke activiteiten en de daar gebruikte stoffen. Nulsituatieonderzoek bestaat uit het vastleggen van de nulsituatie bodemkwaliteit voorafgaand aan de start van de betreffende activiteit(en). Na het beëindigen van de betreffende activiteit(en) dient een vergelijkbaar eindonderzoek te worden uitgevoerd.

Het nulsituatieonderzoek moet ten minste duidelijkheid verstrekken over:

- de bodemkwaliteit ter plaatse van de bodembedreigende activiteiten die binnen de inrichting worden uitgevoerd. Hierbij is ook van belang dat op de stoffen wordt geanalyseerd die worden gebruikt;
- de locatie van bemonsteringspunten rekening houdend met de mobiliteit van de gebruikte stoffen en de lokale grondwaterstroming;
- de wijze waarop de betreffende stoffen moeten worden gedetecteerd, bemonsterd en geanalyseerd;
- de bodemkwaliteit ter plaatse van bemonsteringslocaties.

De in het nulsituatieonderzoek vastgelegde bodemkwaliteit geldt als uitgangspunt bij de beoordeling of ten gevolge van de betreffende activiteiten verontreiniging of aantasting van de bodem heeft plaatsgevonden en of bodemherstel nodig is.

Voor het bodemonderzoek noodzakelijke werkzaamheden als vermeld in de Regeling bodemkwaliteit moeten zijn uitgevoerd door een erkende instantie als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

Voor de inrichting zijn zoals in de aanvraag staat vermeld bodemonderzoeken uitgevoerd. Omdat de locatie verontreinigd is, wordt voorafgaand een bodemsanering uitgevoerd. Op deze sanering is de Wet bodembescherming van toepassing.

De uitgevoerde bodemonderzoeken en de uit te voeren bodemsanering vormen samen de nulsituatie.

Na beëindiging van de activiteiten of een deel daarvan moet een eindsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem worden verricht. Indien blijkt dat sprake is van een bodembelasting als gevolg van de activiteiten, zal de bodemkwaliteit hersteld moeten worden. Hiertoe zijn voorschriften in de vergunning opgenomen.

2.1.12 Overwegingen externe veiligheid

Algemeen

Bij De Vries worden gevaarlijke stoffen opgeslagen (chemicaliën ADR klasse 3 en gasflessen. De processen, de aard en hoeveelheid van de gebruikte gevaarlijke stoffen zoals vermeld in de aanvraag kunnen een risico vormen voor de omgeving. Deze risico's worden voldoende afgedekt door het voldoen aan de van toepassing zijnde richtlijnen met betrekking tot de opslag van gevaarlijke stoffen PGS 15 en PGS 30.

Warenwetbesluit drukapparatuur

Bij De Vries is apparatuur in gebruik met een maximaal toelaatbare druk van meer dan 0,5 bar. Voor deze installatie gelden de eisen zoals die verwoord zijn in het Warenwetbesluit drukapparatuur. Dit besluit is van toepassing op het ontwerp, de fabricage, de overeenstemmingsbeoordeling, de ingebruikneming en periodieke keuring van drukapparatuur, samenstellen en druksystemen waarvan de maximaal toelaatbare druk (PS) meer dan 0,5 bar bedraagt. Het besluit is rechtstreeks werkend, zodat in deze vergunning geen nadere eisen gesteld (mogen) worden. De Inspectie SZW is toezichthouder voor het in werking hebben van deze drukapparatuur.

Relatie met Atex

Een stofexplosie kan zich voordoen wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van stof en zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij De Vries bestaat in door de bewerking van hout of in de nabijheid daarvan door de aanwezigheid van vrijgekomen en rondwarrelend stof (houtmot) de kans dat dit stof tot ontbranding of ontsteking wordt gebracht.

De verplichtingen voor bedrijven ten aanzien van gas- en stofontploffingsgevaar zijn verankerd in de Arbowet en het Arbobesluit (ATEX). Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan met name om het explosieveiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen gas- en stofontploffing, en de gevarezone-indeling. De Inspectie SZW is de toezichthoudende instantie. Om deze reden worden over stofontploffingsgevaar geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

(Intern) bedrijfsnoodplan

In de Arbowetgeving is het hebben van een noodplan geregeld. Op basis van artikel 2.5 c van het Arbobesluit is een bedrijf verplicht een noodplan te hebben. Op basis van dit artikel is het bedrijf ook verplicht o.a. hulpverleningsinstanties in te lichten over het noodplan indien gewenst door deze instanties. In artikel 2.0 c van de Arboregeling is geregeld wat er ten minste in het noodplan moet zijn opgenomen (verwezen wordt naar bijlage II van de regeling). Gezien het voorgaande worden ten aanzien van een (intern) bedrijfsnoodplan geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Op- en overslag van gevaarlijke stoffen

Ten behoeve van de op- en overslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Deze PGS richtlijnen zijn vermeld als Nederlandse informatiedocumenten over BBT in de bijlage van de Mor. Voor de beoordeling van de aanvraag van De Vries zijn de volgende PGS richtlijnen relevant:

- PGS 15;
- PGS 30/Activiteitenbesluit.

Uit de aanvraag blijkt dat de opslagen van verpakte gevaarlijke stoffen ADR klasse 3 en gasflessen ADR klasse 2 voldoen aan de PGS 15, met uitzondering van de tussenopslag van gevaarlijk afval. Dit betreft het afval van verven en oplosmiddelen in boxpallets. Deze boxen zijn ongeveer een halve kubieke meter groot en worden zodra ze vol zijn afgevoerd naar de opslagplaats van gevaarlijk afval. Gezien de tijdelijkheid van de opslag kunnen wij hiermee instemmen. De overige opslagen van gevaarlijke verpakte stoffen en de opslag van gasflessen voldoen aan PGS 15 en daarmee aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

Opslag in reservoir of tank

De opslag van dieselolie in een tank en de opslag van (afgewerkte) olie vallen onder het Activiteitenbesluit. Daarom zijn voor deze opslag geen voorschriften uit de PGS 30 aan deze vergunning verbonden. Ook de tank ten behoeve van het noodstroomaggregaat valt onder het Activiteitenbesluit, omdat deze tank geen onderdeel uitmaakt van het aggregaat. Voor het toestaan van deze tank op een verdiepingsvloer zijn maatwerkvoorschriften opgenomen. Wij verwijzen voor dit maatwerkbesluit naar het betreffende hoofdstuk.

Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit 2012 regelt onder andere het brandveilig gebruik van bouwwerken, het brandveilig opslaan van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen, het brandveilig opslaan van kleine hoeveelheden brand- en milieugevaarlijke stoffen en de aanwezigheid, controle en onderhoud van brandbestrijdingssystemen voor de hiervoor bedoelde situaties. Voor voornoemde situaties zijn daarom geen voorschriften in deze vergunning opgenomen.

Beoordeling en conclusie

Ten aanzien van de risico's als gevolg van de activiteiten zijn wij van mening dat wanneer binnen de inrichting conform de aan deze vergunning verbonden voorschriften en andere wettelijke regels gewerkt wordt, er geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de omgeving ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen en dat de risico's in voldoende mate worden beheerst.

2.1.13 Energie en vervoersmanagement

Energie

De Vries heeft in 2016 een energie-audit in het kader van de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) uitgevoerd. De zekere maatregelen uit dit onderzoek moeten worden uitgevoerd. Dit is vastgelegd in de voorschriften, evenals de uitvoering van onderzoeken indien deze niet meer vanuit rechtstreeks werkende regelgeving voorgeschreven worden.

Vervoersmanagement

Wettelijke zorgplicht van bedrijven

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) moet iedereen voldoende zorg voor het milieu in acht nemen. Hieronder wordt volgens artikel 1.1, lid 2 mede verstaan het zoveel mogelijk beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting.

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) dienen vergunningplichtige inrichtingen bij een vergunningaanvraag informatie te verstrekken over de maatregelen die zijn getroffen om de nadelige gevolgen van vervoerbewegingen te beperken. Het bevoegd gezag kan, indien noodzakelijk geacht, voorschriften hieromtrent aan de vergunning verbinden.

Afhankelijk van de aard van de inrichting kan deze te maken hebben met één of meerdere vervoersstromen:

- verkeer van de eigen medewerkers (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer);
- verkeer van bezoekers;
- transport van goederen.

De nadelige gevolgen van vervoerbewegingen kunnen bestaan uit onder andere:

- uitstoot van het broeikasgas CO₂/energiegebruik;
- verslechtering van de luchtkwaliteit door uitstoot van fijn stof;
- koolwaterstoffen en NO_x;
- geluidhinder;
- verslechterde bereikbaarheid.

Urgentie uit oogpunt van klimaat en gezondheid

Uit recente inzichten, alsmede uit een recente uitspraak in de zaak van Urgenda (ECLI:NL:RBDHA:2015:7145, 24 juni 2015) tegen de Nederlandse overheid, blijkt dat Nederland aanzienlijk meer maatregelen moet treffen dan thans is voorzien om aan Europese klimaatafspraken te kunnen voldoen (20% CO₂-reductie in 2020 t.o.v. 1990). Verkeer draagt in aanzienlijke mate bij aan CO₂-emissies (op landelijke schaal is gemiddeld 1/3 van het energieverbruik van een bedrijf transportgerelateerd).

In een recent advies van de Gezondheidsraad, in de consultatiefase van de Omgevingswet "Meewegen van gezondheid in omgevingsbeleid/Evenwichtig en rechtvaardig omgaan met risico's en kansen", d.d. 20-07-2016, wordt gesteld dat het huidige milieubeleid erop gericht is dat de wettelijke milieukwaliteitsnormen niet worden overschreden. Tevens wordt in het advies van de Gezondheidsraad opgemerkt dat deze normen niet alleen gebaseerd zijn op gegevens over gezondheidseffecten, maar ook op economische overwegingen zoals haalbaarheid. Daardoor veroorzaakt bijvoorbeeld luchtverontreiniging nog ca. 6% van de totale ziektelast in Nederland, terwijl de normen in vrijwel heel Nederland worden gehaald. Luchtverontreiniging op leefniveau is overwegend verkeer gerelateerd.

Uit onderzoek van European Environmental Agency, EEA, 2013, blijkt dat in Nederland ruim € 3,5 miljard extra zorgkosten gemoeid zijn met blootstelling aan verkeersemisies. Om tot verbetering te komen zijn dus maatregelen nodig ter beperking van verkeersemisies, met name gericht op beperking van (dieselgerelateerd) roet, elementair koolstof en ultrafijn stof. Deze kleinste deeltjes van het fijn stof zijn volgens landelijke GGD's het meest schadelijk voor de gezondheid.

Landelijke Handreiking Vervoermanagement

Uit uitgevoerde stimuleringsprojecten is veel kennis en informatie beschikbaar gekomen over (kosteneffectieve) maatregelen om de impact op het milieu van transport van en naar een inrichting zoveel als mogelijk te beperken. Dit heeft geleid tot een landelijke Handreiking Vervoermanagement, opgesteld in opdracht van het ministerie van I&M/RWS, met overzicht van kansrijke (kosteneffectieve) maatregelen (te downloaden op de Infomilwebsite, zie: <http://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzame/vervoermanagement/>).

Vervoermanagement/mobiliteitsmanagement bij bedrijven levert een wezenlijke bijdrage aan beperking van verkeersimpact op de kwaliteit van de leefomgeving in het stedelijk gebied en draagt bij aan het streven naar verduurzaming van mobiliteit, met name met het oog op energiebesparing en klimaatopgaven (beperking CO₂-emissies).

Vaak leiden deze maatregelen ook tot reductie van transportkosten en draagt het treffen van deze maatregelen bij tot verbetering van het duurzaamheidsimago van het bedrijf. In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen biedt dit ook economische voordelen richting (potentiële) opdrachtgevers, klanten en kredietverstrekkers.

Vervoerrelevantie en Besparingsplan Vervoer

In de landelijke Handreiking Vervoermanagement zijn criteria opgenomen voor het vaststellen van vervoersrelevantie (zie par. 1.1.10). Indien deze criteria worden overschreden is sprake van een vervoerrelevant bedrijf. Vervoerrelevante bedrijven kunnen aantonen aan de wettelijke zorgplicht te voldoen door het opstellen van een Besparingsplan Vervoer, waaruit blijkt dat het bedrijf adequate maatregelen heeft getroffen om nadelige gevolgen voor het milieu, van transport van goederen en personen, van en naar de inrichting, zoveel als mogelijk te beperken.

Het transparant maken van brandstofverbruik en transportemissies biedt inzicht in sturingsmogelijkheden voor het treffen van de meest kosteneffectieve verbetermaatregelen en biedt tevens een basis voor monitoring en evaluatie van (effecten van) getroffen maatregelen. Hiertoe zijn verbetermaatregelen opgenomen in de Handreiking Vervoermanagement: in bijlage 3a voor Goederenvervoer, in bijlage 3b voor Woon-/werkverkeer en Zakelijk personenvervoer en in bijlage 3c voor Bezoekersverkeer. Ten minste de voor het bedrijf relevante maatregelen uit de Handreiking dienen gemotiveerd te worden afgewogen op haalbaarheid in de eigen specifieke situatie. Onderdeel van het Besparingsplan vervoer is ook een plan van aanpak voor uitvoering van verbetermaatregelen. In de landelijke Handreiking Vervoermanagement is een format opgenomen voor het opstellen van een Besparingsplan Vervoer (bijlage 2 van de Handreiking). Hiertoe is in de vergunning een voorschrift opgenomen.

Ontwikkelingen in duurzame maatregelen voor vervoersmanagement gaan snel. Daarnaast kunnen toegepaste maatregelen meer of minder effect hebben dan vooraf gedacht. Om die redenen dient het besparingsplan elke vier jaar te worden geactualiseerd. Deze termijn is lang genoeg om het effect van maatregelen te kunnen bepalen. Aan de andere kant is de termijn redelijk om te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in duurzame maatregelen voor vervoersmanagement.

In de vergunningaanvraag heeft De Vries de volgende vervoersstromen aangegeven:

- verkeer van de eigen medewerkers (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer);
- verkeer van bezoekers;
- transport van goederen.

Wij hebben deze stromen getoetst aan de relevantiecriteria genoemd in de Handreiking Vervoermanagement en vastgesteld dat sprake is van een vervoerrelevant bedrijf.

De Vries moet aantonen dat het aan de wettelijke zorgplicht voldoet of gaat voldoen. De Vries dient daarom een Besparingsplan Vervoer op te stellen, waaruit blijkt dat het bedrijf adequate maatregelen heeft getroffen om nadelige gevolgen voor het milieu, van transport van goederen en personen van en naar de inrichting zoveel mogelijk te beperken. In de landelijke Handreiking Vervoermanagement is een format opgenomen voor het opstellen van een Besparingsplan Vervoer (bijlage 2 van de Handreiking). Hiertoe is in de vergunning een voorschrift opgenomen.

2.1.14 Overige aspecten

Bedrijfsbeëindiging

Voor het treffen van maatregelen om bij definitieve bedrijfsbeëindiging de nadelige gevolgen die de inrichting heeft veroorzaakt voor het terrein waarop zij was gevestigd, ongedaan te maken of te beperken voor zover dat nodig is om dat terrein weer geschikt te maken voor een volgende functie (artikel 5.7, eerste lid van het Bor) zijn in deze vergunning voorschriften opgenomen. Het gaat om de voorschriften 1.1.15 en 1.3.4. Deze voorschriften blijven gedurende vijf jaar nadat de omgevingsvergunning haar geldigheid heeft verloren, in werking.

Reach

REACH (Registratie Evaluatie en Autorisatie van Chemische stoffen) Verordening (EC) 1907/2006 is een Europese verordening over stoffen. REACH werkt rechtstreeks. Voor een deel van de op grond van REACH geregistreerde stoffen bestaat er een autorisatieplicht. Deze stoffen mogen niet zonder meer worden gebruikt.

Uit de aanvraag blijkt dat er binnen de inrichting geen stoffen worden geproduceerd, gebruikt en/of geëmitteerd waarop REACH van toepassing is.

In het kader van deze vergunning zijn wij nagegaan of er sprake is van een autorisatieplicht of restricties en of aan bepaalde specifieke stoffen die de inrichting produceert, gebruikt of emitteert, op grond van REACH in de toekomst een autorisatie of restrictie verbonden kan zijn. Bij het opstellen van de voorschriften hebben wij rekening gehouden met REACH. De inrichting moet voldoen aan de verplichtingen uit REACH.

2.1.15 CONCLUSIE MILIEU

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het veranderen en in werking hebben van een inrichting na die verandering, zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

3. Overwegingen maatwerkvoorschriften Activiteitenbesluit

Inleiding

De aanvraag betreft tevens een verzoek om drie maatwerkvoorschriften Activiteitenbesluit. De Wet milieubeheer omschrijft in artikel 8.42 dat een verzoek om een maatwerkvoorschrift wordt getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

Toetsing

Het bevoegd gezag kan voor bepaalde in het Activiteitenbesluit genoemde activiteiten aanvullende maatwerkvoorschriften vaststellen voor zover die mogelijkheid in het Activiteitenbesluit is aangegeven. De maatwerkvoorschriften zijn op grond van artikel 8.42, zesde lid, van de Wet milieubeheer afgestemd op de voorschriften in deze vergunning.

Hieronder volgt een beschrijving van de activiteiten en/of de milieuaspecten waarvoor maatwerkvoorschriften zijn gesteld, met daarbij aangegeven de reden waarom het nodig is om de maatwerkvoorschriften op te nemen.

Bij het stellen van deze maatwerkvoorschriften hebben wij in ieder geval betrokken:

- de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken;
- de met betrekking tot de inrichting en de omgeving waarin deze is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
- de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;
- de voor onderdelen van het milieu waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, geldende milieukwaliteitseisen, vastgesteld krachtens of overeenkomstig artikel 5.1 of bij Bijlage 2 van de Wet milieubeheer;
- de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van het voorschrift.

Emissie

Op basis van artikel 2.7, lid 1 van het Activiteitenbesluit kunnen wij afwijken van het gestelde in artikel 2.5 en 2.6 van het Activiteitenbesluit. Gezien het afwijkende emissiepatroon binnen de inrichting, waarop de aanvrager geen invloed heeft, zijn wij van mening dat wij niet kunnen eisen dat aan de voorgeschreven emissiegrenswaarden voldaan moet worden. Wel dienen de toegepaste filterinstallaties te voldoen aan BBT, zoals opgenomen in de bij de aanvraag behorende 'Oplegnotitie toelichting omgevingsvergunningaanvraag milieu', van 7 juni 2018. Dit is in de voorschriften vastgelegd.

Oplosmiddelen

Op basis van artikel 2.29, lid 5, van het Activiteitenbesluit kunnen wij afwijken van het gestelde in artikel 2.28, in tabel 2.28a, onder 8. De klantvraag bepaalt het percentage oplosmiddelen in de lak en daarmee is het verbruik van oplosmiddelen per jaar zeer fluctuerend. Wij zijn daarom van mening dat het technisch en economisch niet haalbaar is om te voldoen aan de verplichtingen uit artikel 2.29, lid 1. Het gebruik van oplosmiddelen dient wel inzichtelijk gemaakt te worden. Hetzelfde geldt voor de maatregelen die getroffen worden om het oplosmiddelengebruik te reduceren. Hiervoor hebben wij voorschriften opgenomen.

Tank op verdiepingsvloer

In tegenstelling tot artikel 3.71d, lid 3, van de Activiteitenregeling milieubeheer, staan wij op basis van artikel 3.71d, lid 10 toe dat de tanks ten behoeve van het noodstroomaggregaat op de verdiepingsvloer geplaatst worden.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteiten relevante voorschriften opgenomen.

Activiteiten Bouwen en Strijdig planologisch gebruik (2.1, 2.10 en 2.12)

Procedure en weigeringsgronden

De aanvraag is getoetst aan de weigeringsgronden genoemd in artikel 2.10 van de Wabo.

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd volgens het bepaalde in paragraaf 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het (ver)bouwen van een bouwwerk (als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid onderdeel a van de Wabo) kan alleen worden verleend als deze voldoet aan de daarvoor gestelde toetsingscriteria en kent daarmee een aantal weigeringsgronden.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen moet op grond van artikel 2.10 van de Wabo worden geweigerd indien:

- a. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van ons college het niet aannemelijk maken dat de aanvraag voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 of 120 van de Woningwet (hierna “Bouwbesluit”);
- b. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van ons college het niet aannemelijk maken dat de aanvraag voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld in de gemeentelijke bouwverordening;
- c. de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan, de beheersverordening of het exploitatieplan, of de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening;
- d. het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria als bedoeld in de gemeentelijke welstandsnota, tenzij ons college van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend.

Ad a & b: Bouwbesluit en bouwverordening

Het is aannemelijk gemaakt dat het plan voldoet aan de voorschriften van het bouwbesluit en de bouwverordening van de gemeente Súdwest-Fryslân. De toetsing heeft plaatsgevonden aan de hand van het door de gemeente vastgestelde bouwbeleidsplan.

Ad c: Bestemmingsplan

De gegevens en bescheiden behorende bij de aanvraag Omgevingsvergunning zijn getoetst aan het ter plaatse geldende bestemmingsplan “Makkum - Zuidwaard”. Het perceel heeft daarin de bestemming “Bedrijf - Scheepswerf”.

De bouw van het droogdok is deels in strijd met het bestemmingsplan. De strijdigheid is gelegen in de hoogte van het gebouw en het feit dat deels buiten het aangegeven bouwblok en deels binnen de bestemming “water” wordt gebouwd.

Via de projectafwijkingprocedure als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van de Wabo kan medewerking aan het plan gegeven worden. In het kader van de daaraan voorafgaande belangenafweging is het volgende overwogen:

- Ons college is van mening dat, daarbij zeker onderkende dat het droogdok een fors gebouw wordt, dat alles tegen elkaar afwegende medewerking aan het plan gerechtvaardigd is. Aan zowel de stedenbouwkundige als architectonische inpassing is de nodige aandacht besteed. Het gebied waar gebouwd wordt is al bedrijventerrein en op het terrein is al een gebouw met forse hoogte (eerste droogdok) aanwezig. Het nieuwe dok wordt net zo hoog als het bestaande waardoor deze vanuit het dorp nauwelijks waarneembaar zal zijn. Qua stedenbouwkundige inpassing is ook op een goede manier aansluiting bij de bestaande loods gezocht;
- Door Scheepswerf de Vries is ten behoeve van het bouwplan en de noodzakelijke afwijking van het bestemmingsplan een Ruimtelijke Onderbouwing (ROB) opgesteld. In deze ROB wordt op de individuele omgevingsaspecten ingegaan. Op basis van de omgevingsaspecten is het plan mogelijk.

Wij hebben daarom besloten toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onderdeel a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en af te wijken van het geldende bestemmingsplan.

Ad d: Welstandscommissie

De gegevens en bescheiden die horen bij de aanvraag omgevingsvergunning zijn getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria in de gemeentelijke welstandsnota.

De aanvraag is op 18 juni 2018 beoordeeld door de onafhankelijke welstandscommissie Hûs en Hiem Welstandsadviesing en Monumentenzorg (hierna "de commissie") De commissie is van mening dat de aanvraag voldoet aan redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 12, eerste lid van de Woningwet.

Bodem

Op 24 oktober 2017 is door de provincie Fryslân ingestemd met het saneringsplan voor deze locatie (beschikking met kenmerk 2017-FUMO-0023667). Aangezien de aanleg van het dok en bijbehorende kade afwijkt van de in het saneringsplan beschreven situatie, treedt deze vergunning pas in werking op het moment dat door het bevoegd gezag is ingestemd met een wijziging op het saneringsplan. Die wijziging betreft de sanering ter plaatse van de aan te leggen kade en dok.

Gelijkwaardige veiligheid brandpreventie:

Er wordt op voor de volgende onderdelen een gelijkwaardige oplossing geboden voor de volgende onderdelen:

- Het nieuw te bouwen bouwwerk met werkplaatsen en kantoren heeft een gebruiksoppervlak dat groter is dan 2500 m². Er wordt een gelijkwaardige oplossing geboden door het toepassen van een sprinkler installatie, een brandmeldinstallatie en een ontruimingsalarminstallatie conform het uitgangspunten document 180518-r-tdn-ogmm_bv-upd-makkum-v7.0. Het is voldoende aannemelijk gemaakt dat de kans op een snelle uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt.
- De nieuw te bouwen dokhal heeft een gebruiksoppervlak dat groter is dan 2500 m². Er wordt een gelijkwaardige oplossing geboden door het toepassen van een risicobenadering. Door het toepassen van preventieve maatregelen en voorzieningen om een mogelijke brand te beperken door een blussing is voldoende aannemelijk gemaakt dat de kans op een snelle uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt.

- De vluchtroutes bij de nieuw te bouwen dokhal voldoet niet aan de prestatie eisen van het Bouwbesluit, de vluchtroutes vanuit de dokhal zijn te lang. Er wordt een gelijkwaardige oplossing geboden door het toepassen van beoordeling op basis van bijlage A van de NEN 6079. Door de beoordeling is voldoende aannemelijk gemaakt dat er veilig kan worden gevlucht omdat de beschikbare vluchttijd aanzienlijk groter is dan de benodigde vluchttijd.

Begrippen

Voor zover een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, PGS of NPR, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen, werktuigen en installaties, wordt bedoeld de norm, BRL, PGS, NPR of het AI-blad die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel -voor zover het op voornoemde datum reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties betreft -de norm, BRL, PGS, NPR of het AI-blad die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN:

publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

- overheidspublicaties zoals AI-bladen en PGS-richtlijnen bij:

SDU Service, afdeling Verkoop

Postbus 20014

2500 EA DEN HAAG

telefoon (070) 378 98 80

telefax (070) 378 97 83

- DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:

Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop

Postbus 5059

2600 GB DELFT

telefoon (015) 269 03 91

telefax (015) 269 02 71

www.nen.nl

- BRL-richtlijnen bij:

KIWA Certificatie en Keuringen

Postbus 70

2280 AB RIJSWIJK

telefoon (070) 414 44 00

telefax (070) 414 44 20

AFVALSTOFFEN:

Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN (BBT):

Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die -kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BEVOEGD GEZAG:

Het College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING:

Fysieke voorziening die de kans op emissies of immissies reduceert.

BOR:

Besluit omgevingsrecht

BRANDBESTRIJDINGSSYSTEMEN:

De repressieve middelen ter bestrijding van brand zoals brandkranen (blusbootaansluitingen), handblusmiddelen (haspels en poederblussers), sprinklers, deluge, blusgasinstallaties etc.

BRANDBEVEILIGINGSSYSTEMEN:

Alle brandveiligheidsvoorzieningen, zoals de brandbestrijdingssystemen en de branddetectie en doormelding.

BRANDWERENDHEID:

Het aantal minuten dat een constructie haar functie moet kunnen blijven vervullen bij verhitting; de brandwerendheid wordt bepaald volgens NEN 6069.

BREF:

Beste beschikbare technieken referentie document.

EINDSITUATIE-ONDERZOEK:

Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden. Hierbij wordt de grond en het grondwater gecontroleerd op de eventuele toename van de bij het nulsituatie onderzoek of het laatste herhalingsonderzoek onderzochte stoffen, een en ander door het nemen van grond(water)monsters.

EMBALLAGE:

Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).

EMISSIE:

De uitworp van één of meer verontreinigende stoffen naar de lucht uitgedrukt in een vracht per tijdseenheid.

GELUIDNIVEAU IN DB(A):

Het gemeten of berekende momentane geluidniveau, uitgedrukt in dB(A) overeenkomstig de door IEC ter zake opgestelde regels.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

In de Regeling Europese afvalstoffenlijst (Regeling Eural; Stb. 2002, 62) als zodanig aangewezen afvalstoffen met inachtneming van ter zake voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties (voorheen: chemische afvalstoffen en afgewerkte olie).

GEVAARLIJKE STOFFEN:

Stoffen of mengsels van stoffen, die vanwege hun intrinsieke eigenschappen of de omstandigheden waaronder ze voorkomen, een gevaar vormen voor de mens of voor het milieu, waardoor schade aan gezondheid of leven kan worden toegebracht.

HUISHOUDELIJK AFVAL:

Afvalstoffen afkomstig van particuliere huishoudens, behoudens voor zover het afgegeven of ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreft, die zijn aangewezen als gevaarlijk afval.

IPPC:

Integrated Pollution Prevention and Controle.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{Ar,LT}$):

Gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (L_{Amax}):

Het maximaal gemeten A-gewogen geluidniveau, meterstand "fast" gecorrigeerd met de meteocorrectieterm C_m .

MOR:

Ministeriële regeling omgevingsrecht

NRB:

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten.

NULSITUATIE:

De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment van vergunningverlening.

NULSITUATIE-ONDERZOEK:

Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of zullen plaatsvinden en dat is gericht op die verontreinigende stoffen die ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting in de bodem kunnen geraken.

PGS:

Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen

PREVENTIE:

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- a. de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;
- b. de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of
- c. het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

REPRESENTATIEVE BEDRIJFSSITUATIE:

Toestand waarbij de voor de geluidproductie relevante omstandigheden kenmerkend zijn voor een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit in de te beschouwen etmaalperiode.

WABO:

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

WM:

Wet milieubeheer

WRO:

Wet Ruimtelijke Ordening

Zienswijzen

Zienswijzen op de ontwerpbeschikking

Van het ontwerp van de beschikking hebben wij kennis gegeven op de website <http://overuwbuurtoverheid.nl>. Van 20 juni t/m 1 augustus 2018 heeft het ontwerp ter inzage gelegen en is een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is gebruikt gemaakt door diverse omwonenden.

De omwonenden hebben, via een gezamenlijke brief, premature zienswijzen ingediend op 17 juni 2018 (ontvangen op 18 juni 2018). De brief van 17 juni 2018 is een premature zienswijze, aangezien op het moment van indiening de ontwerpbeschikking nog niet ter inzage lag. De ontwerpbeschikking is met ingang van 20 juni 2018, dus enkele dagen na indiening van de premature zienswijze, ter inzage gelegd. Wij nemen daarom aan dat de omwonenden zich gebaseerd hebben op de tekst van de ontwerpbeschikking zoals deze luidde toen die op 20 juni 2018 ter inzage is gelegd en hebben de premature zienswijzen daarom beschouwd als tijdig ingediende zienswijzen.

De zienswijzen van 17 juni 2018 zijn aangevuld met twee aparte, niet gelijklopende brieven, beide gedateerd op 21 juli 2018. De ene brief is ontvangen op 27 juli en de andere op 31 juli 2018. In beide brieven wordt aangegeven dat zij toevoegingen bevatten op de zienswijzen van 17 juni 2018 in verband met ontwikkelingen van na deze datum.

Bij brief van 31 juli 2018 hebben de omwonenden aangegeven dat zij hun eerdere zienswijzen nog willen aanvullen en verzoeken zij ons om deze aanvullingen nog bij hun zienswijzen te betrekken. Wij hebben daarop de omwonenden bij brief van 2 augustus 2018 in de gelegenheid gesteld de aanvullingen tot en met 17 augustus 2018 in te dienen. Wij hebben op 16 augustus 2018 de bedoelde aanvullingen ontvangen.

De omwonenden hebben de volgende zienswijzen ingebracht::

a. Communicatie met gemeente:

“Voor ons begint het met de publicatie in de Leeuwarder Courant van 24 februari jl. Hierin stond dat Feadship groen licht had gekregen voor bouwplannen. Eerst zouden er kantoren en werkplaatsen gebouwd worden. Later zou een 2^e dok volgen.” “Deze plannen zijn al veel eerder kenbaar gemaakt aan de gemeente. De 1^e aanvraag voor de bouw van de kantoren en werkplaats, inbreiding genoemd, is in november 2017 gedaan. Dit is niet gepubliceerd volgens de richtlijnen zoals op pagina 47 van het bestemmingsplan Zuid-Waard, hiertegen maken wij bezwaar. Het is nl. een enorm plan met een enorme impact.”;

“De vergunning hiervoor werd afgegeven op 9 januari 2018. Dit is gepubliceerd in het gemeenteblad. Dit blad is digitaal en wordt door de gewone burger niet in de gaten gehouden. De informatie blijft zo lekker onder de radar. Dit is een slechte manier om met je burgers te communiceren, vandaar het zeer slechte cijfer van Vereniging Eigen Huis voor jullie communicatie met burgers.”;

“De bezwaartermijn ging dus 9 januari 2018 in en pas op 18 januari 2018 gepubliceerd. Dit is 9 van de 42 dagen later ,ofwel 21.43% van de bezwaartermijn. Wij waren zeven dagen te laat met ons bezwaar, als je uitgaat van de publicatiedatum wel precies op tijd. We mochten nog aangeven waarom we te laat waren. Pas een maand later kregen we daar een reactie op. De reactie was een totale ontkenning van de moeilijke manier waarop de burgers hun informatie kunnen krijgen.”

In uw presentatie van 20 maart jl. over grote bouwprojecten en communicatie zegt u dat voordat een plan aan het college of de raad wordt voorgelegd, de initiatiefnemer gevraagd wordt het plan met omwonenden te communiceren. Vindt er geen communicatie plaats, dan wordt de reden vermeld in het College-/raadsvoorstel.

“We konden op de laatste afwijzing nog reageren, dit hebben we tot onze grote spijt verzuimd.

Wij waren in de veronderstelling dat het plan in de ingediende vorm niet door zou gaan en het geen zin zou hebben hier verder op door te gaan. Ondertussen was bij ons totale verwarring over wat er wel ging gebeuren.

Hierna is nog vaak verwarring ontstaan door benamingen, aanpassen bestemmingsplan of aanvraag omgevingsvergunning etcetc. Deze warrigheid kwam doordat de procedure werd ingediend, veranderd, teruggetrokken, etc.

Op deze manier kon op redelijke wijze niet van ons burgers verwacht worden dat wij de juiste stappen zouden nemen aangezien wij hier niet dagelijks mee van doen hebben. Door de verwarring over de juiste benaming is het voor ons moeilijk om de juiste informatie te krijgen. Daar hebben wij niet alleen last van maar ook de ambtenaren en zelfs de door ons geraadpleegde advocaat (gespecialiseerd in bestuursrecht) kwamen er niet uit.”;

“In eerste instantie is er een aanvraag ingediend voor kantoren en werkplaatsen. Het dok hoorde hier ook bij maar dat stond nergens. De gemeente wist dat er een 2e dok bij hoorde, zoals toegegeven in de bijeenkomst van 18 juli jl.. Een van onze medebewoners, een architect, zag dit meteen. Het is een kwalijke zaak dat de gemeente op de hoogte was maar dit niet heeft gecommuniceerd met de burgers. De aanvraag werd aangeduid als ‘inbreiding’. Dat vinden wij een misleidende term.”; DSO vergadering van 24 april 2018: “Tijdens deze vergadering verliet iemand van de raad de vergadering omdat hij ook te maken heeft met de sluisverbreding. Feadship heeft echter duidelijk op een informatieavond gezegd dat deze aanvraag geen connectie heeft met de sluisverbreding.”;

“In de meimaand was er op Schiphol een reclame van Culturele Hoofdstad en Feadship te zien op gezamenlijke zuilen. Terwijl in een artikel in de Leeuwarder Courant van 22 juli 2017 staat dat reclame op Schiphol voor LCH 2018 veel te duur is. Zie bijlage 2. U kunt zich onze verbazing voorstellen. Trekken Provincie en Feadship samen op?”

“Terug naar de commissievergadering daar zat ondanks dat het een planologische bijeenkomst was ook de wethouder van Economische Zaken.” Deze trok duidelijk samen op met een van de eigenaren van Feadship. “Zij zaten naast elkaar te smoezen. Dit viel ook de raadsleden op. Er werd letterlijk en figuurlijk een bepaalde kant gekozen. De kant van Feadship, dus economische belangen. Hierdoor zijn de rechten van omwonenden niet vertegenwoordigd door de lokale politiek.”;

“Op 17 mei jl. was de raadsvergadering over de uitbreiding van Feadship Makkum. Verschillende raadsleden hebben van te voren ter plekke kennis genomen van de bezwaren van omwonenden. En deze raadsleden hebben dit geuit in de vergadering. Zij gaven aan dat wij er positief tegenover staan. Maar dat had betrekking op ons willen meewerken/ meedenken, niet op het plan wat op tafel lag.

Wethouder Wielinga reageert hierop (zie de video minuut 26 en 8 seconden). “Zij is overtuigd dat Feadship deze suggesties meeneemt en dat de zorgen worden gehoord en dat de bezwaren goed worden opgepakt door Feadship. Zij zegt ook dat er technisch inhoudelijk goed overleg is en dat dit al gebleken is”. De wethouder heeft tot 18 juli jl. geen enkele keer contact gezocht met de omwonenden. Wij stellen dat de wethouder puur afgegaan is op de informatie die zij van Feadship heeft gekregen.

Op 18 juli 2018 hebben wij een gesprek gehad met wethouder Wielinga, dorpen coördinator Y. Sieswerda en M. Brontsema van afd. vergunningen. Hier bleek dat de wethouder dacht ons een plezier te doen om op 24 april door te gaan met het bespreken van de plannen ondanks dat pas die morgen een memo werd ingediend met het nieuwe plan. Wij begrijpen niet hoe zij tot die conclusie is gekomen. Wij hebben genoeg signalen afgegeven van het tegendeel. De wethouder gaf toe dat zij dat had moeten zien.”;

Conclusie: “De gemeente is in gebreke gebleven met de burgers in te lichten m.b.t. de plannen voor een 2e dok. Bij de gemeente was dit al in het voorjaar van 2017 bekend. De gemeente had, Feadship de ruimte kunnen geven om het plan goed te communiceren

met de belanghebbenden, door het al eerder bekend te maken.

Wij moeten uit de krant halen nota bene dat er een groot bouwproject voor onze deur komt. Dat is geen juiste gang van zaken.”;

“De bewoners zijn niet tijdig en voldoende ingelicht. Volgens de richtlijnen van de gemeente zelf m.b.t. grote bouwprojecten, presentatie 20 maart jl., horen omwonenden te worden ingelicht. Het is een groot bouwproject, toename volume met factor 2. Veel omwonenden zijn in het geheel niet ingelicht, en dit tast de kwaliteit van de openbare voorbereiding aan. Als de Gemeente zich op dat punt eisen stelt, zal zij zich ook aan die eisen moeten houden. Ondergetekenden menen, dat de procedure opnieuw zal moeten worden gevoerd, maar dan in overeenstemming met de procedurevoorschriften, zodat eenieder zich op de hoogte kan stellen en deugdelijk bedenkingen kan indienen in een zienswijze, indien daaraan behoefte bestaat bij de geïnformeerde burger.”

“1 DSO vergadering van 24 april jl. was een planologische bijeenkomst maar er werd alleen maar gesproken over werkgelegenheid. Dat hoort niet. Ondergetekenden hebben het gevoel, - en dat is niet alleen maar een gevoel - dat de oordeelsvorming verstoord is door dit benadrukken van economische motieven, en dat van een onpartijdige en onbevangen besluitvorming op deze wijze geen sprake kan zijn. De belangen van de openbare ruimte, die op termijn dikwijls zwaarder wegen, omdat economische ontwikkelingen sneller kunnen verkeren, zijn daardoor onvoldoende gewaarborgd geweest.

2 's Morgens lag er ineens een ander plan op tafel, 1 A4tje en een mini plattegrondje, 's avonds werd besluit genomen. De informatie verstrekt door de omwonenden werd volledig genegeerd. Raadsleden waren niet op de hoogte van de omvang van het plan. Volgens ons is het absurd dat er met zulke minieme informatie een besluit wordt genomen over een megaproject.

3 De manier waarop de aanvragen zijn ingediend heeft de procedure erg vertroebeld. Eerst kantoren/werkplaatsen plan ingediend = inbreiding. Plan teruggetrokken wel/niet, nieuwe aanvraag met dok erbij ingediend dat plan werd veranderd. Dit was/is erg misleidend.

Ook volgens de wethouder zijn deze 3 zaken niet goed gegaan. Wij vinden dan ook dat de procedure opnieuw moet worden opgestart, althans dat daarmee een nieuwe start wordt gemaakt, waarbij de overheid ook 'fris' naar de zaak gaat kijken en niet op grond van reeds genomen stappen waartoe zij door de aanvrager is verleid even snel in de door de aanvrager gewenste richting meeloopt. Er zal een deugdelijke afweging van de inbreng van *alle* belanghebbenden moeten komen, waarbij ook voldoende ruimte is voor *alle* belanghebbenden om hun geïnformeerde mening te kunnen geven.”

b. Communicatie met Feadship

“Er zijn tot nu toe drie bijeenkomsten geweest. 14 maart 2018: Inloopavond Feadship. Ondanks dat Feadship beweert dit al maanden in de planning te hebben gehad, hebben wij sterk het vermoeden dat dit een ad-hoc georganiseerde bijeenkomst was. Sterker nog wij denken dat de inloopavond is voortgevloeid uit ons bezwaarschrift van 28 februari 2018. Op de inloopavond werd ons vermoeden bevestigd, omdat de medewerkers van Feadship pas diezelfde dag geïnformeerd waren. De medewerkers moesten ons inlichten en daaruit bleek dat zij de plannen niet echt kenden.”;

“Door het vrijblijvende karakter van de inloopavond en de grote drukte, werden we slecht geïnformeerd. Op het einde was het rustiger, toen konden wij pas wat kritische vragen stellen, waarop vervolgens de bijeenkomst snel werd gesloten. Op deze bijeenkomst werd voor het eerst officieel gesproken over een 2^e dok. Wij hebben wat ideeën gegeven en gevraagd om overleg en inspraak. Er zit bij ons kennis dus gebruik het.”;

“Wij vonden dat het ruimtelijk ontwerp niet klopte en de architectuur ook niet.” Dit zou met een werkgroepje van omwonenden en Feadship worden opgestart. Het werkgroepje si opgestart Feadship is echter nooit aangehaakt.”;

“In het verslag van Feadship van deze avond kunnen wij ons totaal niet vinden. Bovendien is er een verslag bijgevoegd bij de aanvraag waarin onjuistheden staan. Men doet net of op deze avond het 2e plan is gepresenteerd en door de aanwezige toegejuicht, dat is een onwaarheid.”;

Er is wel email verkeer geweest van Feadship met een omwonende. “Wij hebben daarentegen alles open met iedereen gedeeld, de buurt en het hele dorp (via de Belboei). Al onze correspondentie die naar de gemeente ging ook naar Feadship en andersom.”;

“18 april de 2^e infoavond. Hier werd het 2^e plan gepresenteerd. Daar is nogmaals door ons voorgesteld om samen met ons naar het ontwerp te kijken. Feadship heeft via hun CEO daar toegezegd dat zij er voor zouden zorgen dat het een architectonisch hoogstandje zou worden. Tevens geeft de CEO daar aan dat het 2e plan veel gunstiger is en bovenal het geeft "room to grow".

Dit veroorzaakte grote onrust bij ons gezien de makkelijke manier waarop Feadship hun plannen gedaan krijgt bij de gemeente. Er is geen borging van de kaders!!!

De vrouwelijke bewoners werd het tijdens de bijeenkomst onmogelijk gemaakt om open een bezwaar te kunnen laten horen.”;

“11 juni de 3e infoavond. Hier werd een kant en klaar plan gepresenteerd, tot onze grote verbazing. Het plan was ook al door de welstandscommissie besproken. Dus er was geen sprake van inspraak en/of samenwerking met ons. Er is geen overleg geweest. Uitsluitend één richtingsverkeer van Feadship. Wij mochten ze aanhoren en dat was het. Wel werd ons toegezegd dat Feadship de tekeningen naar ons zou mailen. Inclusief de Artist Impressions (hier was op 18-4 al om gevraagd). Deze waren op het moment van de bijeenkomst nog niet klaar. In de veronderstelling dat de tekeningen gemaild zouden worden hebben wij geen foto's gemaakt van de tekeningen die daar gepresenteerd werden.”

Op de vraag waarom er niet gecommuniceerd is over een fout in ons verslag, gaf Feadship aan deze fout te hebben gezien, maar het niet aan ons te hebben doorgegeven, omdat ze niet wensten om formeel met ons te communiceren. “Dat ze dit uitsluitend mondeling willen aangeven (informeel). Dit geeft aan dat we tijdens dit proces voor Feadship geen serieuze gesprekspartner waren.”

Wat schetst onze verbazing (en boosheid), de volgende dag belt Feadship met een omwonende met de mededeling dat zij de tekeningen niet gingen opsturen. “Wel konden we ze komen inzien een week later. Volgens onze informatie zijn deze plannen al op 24 mei jl. ingediend bij de gemeente. Dit is de zoveelste misleiding door Feadship.”;

2 juli: “Mochten wij de definitieve plannen komen bekijken en de nieuwe Artist Impressions. Daar misten we er een paar van en toen we vroegen om er 1 van het Vallaat bleek dat ze geen idee hadden waar dat is, van binding met Makkum is geen sprake. Voor het verloop van deze avond verwijs ik naar bijlage 3. Bovendien verscheen in de Belboei van 27 juni jl. een stuk getiteld "Update uitbreiding De Vries Scheepsbouw Makkum". In dit stuk wordt geschetst dat zij tegemoet zijn gekomen aan onze wensen. Zij weten wel beter. Dit stuk is geschreven door Feadship maar dat staat er niet bij; men denkt dus dat dit een neutraal, objectief stuk is. Dit is echter propaganda. Het beïnvloedt de publieke opinie maar niet eerlijk en open. Wij hebben elk stuk wat wij hebben geplaatst gemeld aan Feadship en wij hebben aangegeven wie deze stukken heeft geschreven. Wij wisten niets van het door Feadship anoniem geplaatste stuk. Toen wij Feadship hierop aanspraken gingen zij daar niet op in maar ontkende het ook niet.”;

Conclusie: “Volgens wethouder Wielinga zouden wij goed geïnformeerd worden en onze bezwaren zouden worden meegenomen in het hele proces. U kunt uit bovenstaande lezen dat dit feitelijke niet het geval is. In tegendeel wij worden op een afstand gehouden. Feadship wenst alleen informeel met ons te communiceren en niet formeel, dit hebben zij zelf aangegeven. Nogmaals zie bijlage 3.”;

“1 Bij de vergunningaanvraag is er een verslag bijgevoegd van de inloopavond waarin onjuistheden staan. Feadship doet net of op deze avond het 2e plan is gepresenteerd en dat dat plan door de aanwezige toegejuicht werd, dat is een onwaarheid. Het 2e plan kwam pas een maand later. Feadship geeft onjuiste voorstelling van zaken.

2 de "room to grow", uitspraak van de CEO van Feadship geeft weinig vertrouwen, zie verlenging le dok. Er zijn geen afgebakende kaders voor de activiteiten op het perceel.

3 Feadship wenst alleen informeel met ons te communiceren en niet formeel, dit hebben zij zelf aangegeven. Dit is in tegenstelling met de indruk die Feadship bij de gemeente wekt. Het staat Feadship natuurlijk vrij om met derden te communiceren op de manier waarop haar dat goed dunkt, maar dat kan dan niet te harer voordele strekken als zij in strijd met de werkelijkheid aan uw College doet voorkomen alsof alles al goed is gecommuniceerd en afgekaart en de omwonenden daarmee tevreden zouden zijn."

"Op basis van de onjuiste aannames van de gemeente worden besluiten genomen die niet gebaseerd zijn op feiten. Wij tekenen bezwaar aan tegen de besluitvorming rondom dit plan."

a. Feitelijke bezwaren:

- 1 "In het stuk van 24 februari 2018 in de LC wordt het 1^e plan uit de doeken gedaan. Hoe kan het dat de wethouder deze 1^e versie ter goedkeuring aan de raad heeft voorgelegd. Wij stellen dat de 1^e versie van het plan een strategische zet was. Door de onhaalbaarheid van het 1^e plan had het 2^e plan veel meer kans van slagen. Volgens ons is dit opzet geweest.";
- 2 "De snelheid waarmee het 2^e plan op tafel kwam, bevestigt ons vermoeden dat dit 2^e plan al klaar lag. Op 18 april 2018 hebben wij dit vernomen tijdens onze 2^e bijeenkomst bij Feadship. Op 24 april was de DSO vergadering. Wij hadden voor deze inspraakavond een stuk voorbereid. 's Morgens lag er ineens een ander plan op tafel. Het kan redelijkerwijs niet van de raadsleden verlangd worden dat zij dan een weloverwogen beslissing nemen op grond van 1 A4tje en een mini plattegrondje. De meeste raadsleden werken en kunnen pas na 17.00 uur dit memo lezen waarna ze om 19:30 uur hierover moeten beslissen. Dit kan niet voor een plan met dergelijke omvang en impact.
Wij hebben in een later gesprek met de verantwoordelijke wethouder begrepen dat zij ervan uit ging dat wij dit plan goedkeurde, een aanname niet gestoeld op feiten, of wederhoor.
Het gevolg was dat er geen enkele vraag gesteld werd, doordat niemand hier goed op voorbereid was. Als dit een normale gang van zaken is doet dit het ergste vermoeden over het democratische proces van onze gemeente.";
- 3 "Bovendien was het een planologische vergadering en werd alleen maar juichend gesproken over werkgelegenheid. Dat hoort niet in een planologische vergadering, maar in een economische commissie, zoals op 18 juli toegegeven door de wethouder. Ruimtelijke ordening standpunten hebben we niet of nauwelijks gehoord (1 vraag over kleur). Wij waren verbijsterd dat er over een toiletgebouw in Allingawier wel uitgebreid werd gesproken, met veel vragen. De plannen van Feadship, een uitbreiding met een factor 2, wordt klakkeloos aangenomen. Dat is de trivialiteitswet van Parkinson. De 'wet' werd opgesteld door Cyril Northcote Parkinson in zijn werk de Wet van Parkinson (1957). Parkinson zelf gebruikte als voorbeeld het bouwen van een kerncentrale: dat is zo kostbaar en zo ingewikkeld dat veel mensen dit niet kunnen bevatten, dus ze nemen aan dat degenen die ermee bezig zijn het wel kunnen overzien en weten wat ze doen. Aan de andere kant snapt iedereen het bouwen van een schuurtje, dus dat resulteert in eindeloze discussies. Iedereen wil er zijn persoonlijk tintje aan geven en laten weten dat hij er is. Het gevolg is dat er op vergaderingen veel meer tijd besteed wordt aan het schuurtje dan aan de kerncentrale.";
- 4 "We hebben meerdere malen onze bezwaren kenbaar gemaakt en zullen ze nogmaals herhalen. "Het 1^e dok was toen het gebouwd werd al te hoog, dit was destijds volgens de normen niet toegestaan, maar werd gedoogd, de wet werd opgerekt. En nu komt er nog zo'n hoog dok bij. Vreemd dat dit kan. Dat zou niet behoren te kunnen, en wij maken daartegen bezwaar. Het bestaande scheepsdok is een samenbouwsel van de oude Amels-loods met een verlenging van de loods door Feadship. Over het geheel zijn decoratieve strepen aangebracht in de felblauwe harde Company Colour van Feadship.

- Het uiterlijk van de bestaande scheepswerf met de sterk opvallende kleur is een redelijke aanfluiting in contrast met de omringende natuur en de historische dorpskern. Wij hebben er last van. Het doet zeer aan de ogen. We worden herhaaldelijk door toeristen erop gewezen dat zij het complex als storend ervaren. Dat is (al jarenlang) vervelend om aan te moeten horen.”;
- 5 “De oude gebouwen van Feadship, die onlangs afgebroken zijn, gingen op in de omgeving (gezien vanuit het dorp). Op deze plek is het nieuwe veel grotere kantorencomplex gepland met wederom sterk opvallende materialen en kleurgebruik. De oude bestaande gebouwen waren typisch voor een scheepswerf. Het ontwerp van de nieuwe te bouwen kantoren zijn typisch voor de mega-jachten industrie: Het moet imponeren. Wij voelen dit als bewoners die erop uitkijken dan ook zo. Wij worden geïmponeerd.”;
- 6 “De onderlinge samenhang met de omgeving wordt met deze ontwerpen niet gerespecteerd. Wij vragen ons af aan welk welstandskader de ontwerpen zijn getoetst. De welstandscommissie heeft zo te zien niet de moeite genomen om vanaf de sluis en het Achterdijkje de situatie te aanschouwen. Wij verzoeken met klem om dat te gaan doen. Zes raadsleden gingen u voor en zagen de bezwaren wel degelijk.”;
- 7 “De ruimtelijke kwaliteit van het zicht vanuit het dorp wordt ernstig aangetast door de geplande imponerende gebouwen. De toekomstwaarde voor historisch Makkum én de belangrijke functie als recreatief dorp gaan omlaag. Wij wijzen op de inzet voor kwaliteitsverbetering voor de toeristisch-recreatieve sector zoals omschreven in het bestemmingsplan (pag 19). Wij ervaren de plannen van Feadship zoals die er nu liggen in strijd met deze inzet.”;
- 8 “Zorgvuldig met weidsheid omgaan (bestemmingsplan pag 20). Dit gaat dit niet samen met nog een mega-hal. Perspectivisch gezien vanaf de afsluitdijk gaan de hallen een brede cluster vormen. Er valt niet omheen te kijken. Gestreefd wordt naar landschappelijke inpassing. De huidige plannen doen dit niet. De grijze (camouflage) strepen van het voorliggend ontwerp werken alleen in westelijke richting.”;
- 9 “Het plan voor het kantorencomplex dat 30 meter voorbij de scheepsdokken uitsteekt en een tweede groter scheepsdok is een grootschalige ruimtelijke ontwikkeling waarvan wij ons afvragen of het juist is dat hier een toestemming voor komt binnen het bestemmingsplan.
- Ondanks dat het een perceelsgebonden wijziging is, heeft het een grote invloed op de omgeving. Wij storen ons eraan dat de andere functies van het gebied ondergeschikt worden gemaakt. De beleving van het dorp en van de watersportrecreatie dalen door de uitbreiding van Feadship.”;
- 10 “Het bestemmingsplan voor Makkum belooft te zorgen voor een leefbare omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden. De plannen die we gezien hebben van de uitbreiding van Feadship tasten deze waarden aan. Er wordt geen rekening gehouden met de historische waarde van onze huizen. Er wordt geen rekening gehouden met het natuurgebied van de Makkumer Noordwaard dat direct grenst aan de landtong van Feadship.”;
- 11 “Ondanks dat er een gerenommeerd architectenbureau geraadpleegd is, is er helaas niet ontworpen vanuit de totale architectonische waarde van de gebouwen. Feadship belooft ons hoogwaardige architectuur en presenteert nu ontwerpen waar uitsluitend decoratieve elementen aan zijn toegevoegd door het bureau Benthem Crowel Architects. Nogmaals zie bijlage 3. Wij kunnen ons niet voorstellen dat dit een totaalontwerp is waar BCA achter staat. Het lijkt meer op Window Dressing. Wij vinden dit een schrijnende gang van zaken.”;
- 12 “Varend op IJsselmeer vanaf Hindelopen ga je het volgende zien: Eerst de aanblik van het oude dok met de hard-blauwe strepen, daarnaast het nieuwe dok met strepen in grijs tinten en dan als je het Makkumer Diep invaart het kantorencomplex en de westzijde van het 2^e dok in weer een andere stijl en in de haven Makkum lig je naast de metershoge harde blauwe strepen. Kortom: Een samenraapsel van verschillende stijlen van beeldbepalende panden die vanuit Noord-Holland te zien zijn.
- Er is geen toegevoegde waarde voor de bestaande kernkwaliteiten en karakteristieken van het bestaande (water)landschap.

Het gebied verrommelt en zichtlijnen worden doorbroken. Er is niet gezocht naar een goede inpasbaarheid en maatvoering van bebouwing. Dit druist in tegen wat er in het bestemmingsplan is opgenomen.

- Aan de noordkant komen op beide doken logo's en namen. Deze zijn erg groot. En geen klant die ze ziet omdat die via de hoofdingang binnenkomen, alleen de klanten die arriveren met de helikopter zullen ze zien. Maar wij kijken er altijd op, de mensen op de boten in de haven en de honderden mensen die op het Achterdijkje wandelen.”;
- 13 “Er worden steeds meer mega-jachten bij ons voor de deur vastgeknoopt, en dat voor langere tijd. Ondanks dat dit plaats vindt aan het terrein van de scheepswerf vragen wij ons af of het rechtmatig is. In het plan staat de aanduiding W (water) en geen LP (ligplaats). De bestemmingsomschrijving voor de scheepswerf geeft ook aan dat de ligplaatsen uitsluitend daar zijn toegestaan bij de aanduiding “ligplaats” (pagina 48, punt c.). Daarbij komt dat alles wat geen gebouw is maar 10 meter hoog mag zijn (max 15 meter). De geparkeerde mega-jachten zijn twee keer zo hoog.”;
- 14 “Er zijn plannen voor een kade aan de westzijde van de landtong, 120-160 meter lang en 10 meter breed. Hiervoor wordt in het bestemmingsplan geen ruimte gegeven. Hier maken wij dan ook bezwaar tegen. Hier komen jachten te liggen om af te bouwen of te refitten. Deze zijn zeker hoger dan de ter plaatse toegestane 12 meter, vaak tussen de 20-28 meter. Binnen de bestemming Water zijn geen voorzieningen toegestaan en hier is geen toestemming gegeven om af te wijken van het bestemmingsplan. De bedoelde ontwikkeling kan dan ook volgens de regels geen doorgang vinden. En wij maken dan ook bezwaar. Wij willen de rietkragen en bebouwing graag houden want dat maakt ons uitzicht een stuk zachter. Vertrouwen dat Feadship hier rekening mee houdt is de afgelopen weken te positief gebleken. Aangezien zij in het water op de punt van de langtong 5 enorme palen hebben opgeslagen?? Gemeente wist van niets, geen overleg geweest alleen met de havenmeester. Wij schrikken hiervan en hebben hierdoor weinig vertrouwen in de goede wil van Feadship.”;
- 15 “Het werfterrein valt binnen de 100 meter van de exacte reserveringszone voor versterking van de waterkering. Hoe zit dat? Wordt daar rekening mee gehouden? De oude zeedijk waarop wij wonen is kwetsbaar. Wij vragen ons af of door grootschalige bedrijvigheid in het water en door het uitbaggeren de sterkte van de oude zeedijk gewaarborgd kan worden. Mag er gebaggerd worden in het water van het natuurgebied van de Noordwaard? Wie betaald dat? Wij zien dat dit nu al op kleine schaal gebeurd in het Makkumer Diep.”;
- 16 “Het terrein van Feadship bevat een deel van de historische doorvaart, een deel van deze constructie is overgebracht naar het Zuiderzee museum in Enkhuizen. Een ander deel is nog intact. Nog wel.”;
- 17 “Nu staat er dat in Makkum alleen bedrijven zich mogen vestigen die watersport gerelateerd zijn, hierdoor zijn al enkele bedrijven verhuisd. Bv. Bergsma, Draaisma, dit heeft veel banen gekost. Het dorp wordt economisch zo eenzijdig en kwetsbaar. Bovendien zien wij geen enkele onderbouwing dat er door deze bouw (voor 1 jacht) banen bijkomen misschien gaan er wel banen verloren in de toeristische sector (de grootste werkgever). Niemand die het weet of onderzoekt.”;
- 18 “Overdag zullen wij vanuit onze huizen minder lichtinval hebben. Door dat een groot deel van onze lucht wegvalt. Op sommige plekken 50% andere tot 100%. 's Nachts als het donker hoort te zijn hebben wij volop licht van het terrein van Feadship. Met het 2^e dok met zijn lichtstraten aan de oostkant, onze kant, wordt dit nog erger. Op de jachten aan de kades brandt meestal volop licht 's nachts. Aan de westkant, industrieterrein, komt men de jachteigenaren die daar met hun jachtje liggen wel tegemoet door aan die kant geen raampartijen te maken. Maar met de bewoners aan de Noordkant houden zij geen rekening. 21 raampartijen in het dok en dan nog alle kantoorramen.”;
- 19 “Wij verwachten een toename van geluidsoverlast bv. de aggregaten van de jachten aan de kade die dag en nacht draaien.”;
- 20 “De schaduw van beide dokken valt 's winters zover het dorp in dat het tijdens de donkere dagen nog donkerder zal zijn.”;

- 21 “Wij ervaren nu al rare valwinden rond het bestaande dok en met een 2^e dok gaat dit toenemen. Met stormen kan dit gevaarlijk worden bv. door dakpannen die van de daken worden geblazen. Niet alleen wij hebben last van de valwinden ook de boten die de haven in willen. Nu ervaren we soms al zeer storende geluiden door de wind die om het dok waait. Het Feadship heeft berekeningen laten zien van wat de wind doet bij bepaalde windsterkten maar windkracht 9 of 10 zaten daar niet bij. Helaas komt het tegenwoordig regelmatig voor dat we deze windkrachten zien.”;
- 22 “Wij hebben nu volop privacy in onze woningen, maar met de enorme ramenpartij van de kantoren is dit weg. Geen prettig idee.”;
- 23 “De verkeersdrukte rond Makkum zal onacceptabel toenemen. De verkeersveiligheid neemt sterk af m.n. van onze schoolgaande kinderen.”;
- 24 “Wij. Alle dorpsbewoners, hebben een heel mooi uitzicht op de natuur bij Makkum. De huidige zichtlijnen zijn voornamelijk zacht en natuurlijk. Dit verandert dramatisch met de plannen van Feadship. Nu zijn er op vele plekken rietkragen, deze worden nu al (en straks helemaal) weggehaald. Zie bestemmingsplan Zuidwaard pg. 36, punt 4.8 Natuurbeschermingswet 1989.”;
- 25 “De BBZ (Belangenvereniging Beroeps Zeilvaart) geeft aan dat zij niet blij zijn met de plannen. De schepen van de beroepszeilvaart die als passant aan de Noordsteiger liggen ervaren straks een inbreuk op het genot van het afmeren in Makkum. Zij gaan dan vanaf hun dek aankijken tegen een hoog kantoren complex met een zeer zakelijke uitstraling. Dit geldt natuurlijk ook voor de toeristen die tegen een erg zakelijk industrieterrein zullen aankijken. Wat gaat dit doen met de toeristensector, toch een van de grootste werkgevers in Makkum.
Nog enkele punten:
- Afbraakfonds Noors model, als voor wat voor een reden ook een gebouw niet meer gebruikt wordt dan moet het worden afgebroken binnen 5 jaar. En daarvoor moet v.t.v. een fonds worden gevuld door de aanvrager.
  - Transformatiehuisje bepaalt plek helikopterhaven daardoor zijn er geen bomen en struiken mogelijk om aanzicht te verzachten.”;
- 26 “Wij willen u vragen om zorgvuldig met onze zienswijze inzake de uitbreiding van Feadship om te gaan. Het hele proces tot nu toe doet ons aarzelen om onze bezwaren te uiten. Er zijn sinds maart ook drie bedreigingen aan ons geuit. Weliswaar onschuldig van aard, maar toch.
De aard van het bedrijf Feadship straalt macht, geld en contacten met de groten der aarde uit. Daar schurken mensen graag tegenaan. Wij worden meerdere malen aan de kant gezet met als belangrijkste reden: ‘Zet je bezwaren op zij want anders belemmer je de groei van de werkgelegenheid’.”;
- 27 “Wij hebben nog geen enkel rapport gezien waarin bevestigd wordt dat Makkum er inderdaad wel bij vaart als Feadship uitbreidt. Ons vermoeden is dat Makkum grote druk ervaart en dat juist de regio er wel bij gaat varen.”;
- 28 “Ik verzoek u, op grond van bovenstaande, de vergunning niet te verlenen”;
- 29 “Het le dok was toen het gebouwd werd al te hoog, dit was destijds volgens de normen niet toegestaan, maar het werd gedoogd, de wet werd opgerekt. De “Amelsloods” is echter altijd een doorn in het oog geweest van het Toeristische Makkum. En nu komt er nog zo'n hoog dok bij. Dat zou niet behoren te kunnen, en wij maken daartegen bezwaar.”
- 30 “De onderlinge samenhang met de omgeving wordt met deze ontwerpen niet gerespecteerd. Wij zijn van mening dat onvoldoende is komen vast te staan dat aan de juiste welstandskaders de ontwerpen zijn getoetst, en wij bestrijden, dat die ontwerpen de toets aan de juiste kaders zouden kunnen doorstaan. Wij stellen uitdrukkelijk, dat de eisen van welstand zich verzetten tegen de inwilliging van de aanvraag.
De welstandscommissie heeft zo te zien niet de moeite genomen om vanaf de sluis en het Achterdijkje de situatie te aanschouwen. Wij verzoeken met klem om dat te gaan doen voordat er een definitief besluit wordt genomen. Ook maatvoering is een aspect waaraan aandacht moet worden besteed in dit opzicht, zomede de kleurstelling.”

- 31 “Wij wijzen op de inzet voor kwaliteitsverbetering voor de toeristisch-recreatieve sector zoals omschreven in het bestemmingsplan (pag 19). Wij ervaren de plannen van Feadship zoals die er nu liggen in strijd met deze inzet. Omschrijving in bestemmingsplan betreft een scheepswerf. De plannen van Feadship omvatten een enorm kantorencomplex met een zogenaamd glossy uitstraling (l x br x h = 100m. x 100m. x 10.8m). Volgens ons is dit in strijd met het bestemmingsplan.”
- 32 “Het bestemmingsplan voor Makkum belooft te zorgen voor een leefbare omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden. In dit plan is er niet gezocht naar een goede inpasbaarheid en maatvoering van bebouwing. Dit druist in tegen wat er in het bestemmingsplan is opgenomen.”
- 33 “De bestemmingsomschrijving voor de Scheepswerf geeft ook aan dat de ligplaatsen uitsluitend daar zijn toegestaan bij de aanduiding "ligplaats" (pag. 48, punt c.). In het plan staat de aanduiding W (water) en geen LP (ligplaats). Toch lijkt het erop, dat het plan ervan uitgaat, dat er ter plaatse ligplaatsen zijn. indien deze aanname van de ontwerper van het plan onterecht is, heeft dat gevolgen voor het plan zelf, en tevens voor de beoordeling of het plan voldoet aan de daaraan ter plaatse te stellen eisen. Indien immers de belangen moeten worden gewogen, moeten zijn wel juist worden gewogen en niet belangen die alleen waarde hebben wanneer van de verkeerde vooronderstellingen kan worden uitgegaan. Daarbij komt dat alles wat geen gebouw is maar 10 meter hoog mag zijn (max 15 meter) terwijl de te verwachten afgemeerde mega-jachten twee keer zo hoog zouden zijn, afgaande op de ervaringen uit het verleden. Het plan is hier in strijd met het bestemmingsplan.”
- 34 “De nieuwe kade aan de westzijde van de landtong wordt 120-160 meter lang en 10 meter breed. Hiervoor wordt in het bestemmingsplan geen ruimte gegeven. Hier maken wij dan ook bezwaar tegen.”
- 35 Het dorp wordt zo economisch eenzijdig en kwetsbaar. Er is geen enkele onderbouwing dat er door deze bouw (voor 1 jacht) banen bijkomen en misschien gaan er wel banen verloren in de toeristische sector (de grootste werkgever). Wij verzoeken U dit te onderzoeken.”
- 36 Overdag zullen wij vanuit onze huizen minder lichtinval hebben. Door dat een groot deel van onze lucht wegvalt. Op sommige plekken 50%^, andere tot 100%, 's Nachts als het donker hoort te zijn hebben wij daarentegen volop licht van het terrein van Feadship. Wij maken hiertegen bezwaar. Daarnaast is de natuurbeleving sterk verminderd, wanneer het uitzicht wordt gedomineerd door twee hallen van kolossale omvang. Dat doet afbreuk aan het woongenot, aan het welbevinden van de bewoners van het Achterdijkje en aan de waarde van hun woningen. Wij hoeven zo'n inbreuk op deze belangen niet te dulden.”
- 37 “Wij verwachten een toename van geluidsoverlast door bv. de aggregaten van de jachten aan de kade die dag en nacht draaien, wanneer Feadship de kans wordt gegeven met dit plan om haar bedrijfsactiviteiten op korte afstand van de woonkern van Makkum aanzienlijk uit te breiden. Ook verwachten wij meer geluidsoverlast van het helikopterverkeer naar Feadship. Wij maken bezwaar tegen het landen van de helikopters in onze achtertuin en de mogelijkheid die het plan schept tot uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten.”
- 38 “De schaduw van beide dokken valt 's winters zover het dorp in dat het tijdens de donkere dagen nog donkerder zal zijn. Onze leefomgeving wordt hierdoor triester. Wij maken hiertegen bezwaar.”
- 39 “Wij ervaren nu al rare valwinden rond het bestaande dok met een 2e dok gaat dit zeker toenemen. Met stormen kan dit gevaarlijk worden bv. door dakpannen die van de daken worden geblazen. In het plan zijn onvoldoende waarborgen opgenomen, dat een verslechtering van de situatie zoals die thans al is verder wordt voorkomen. Er ontbreekt een onderbouwing dat zulks niet het geval zal zijn, terwijl zodanige onderbouwing niet mag ontbreken gelet op de ervaringen die er reeds zijn. Dit is een punt van aandacht.”

- 40 “De verkeersdrukke rond Makkum zal onacceptabel toenemen. De verkeersveiligheid neemt sterk af m.n. van onze schoolgaande kinderen. Er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de invloed op de verkeersontwikkeling bij realisering van het plan.”
- 41 “Door uitbreiding wordt het baggeren geïntensiveerd, zeer frequent. Wij maken ons zorgen over de kwetsbare, historische zeedijk (primaire waterkering) waarop wij wonen. Dit behoort onderzocht te worden voordat er definitief toestemming wordt gegeven.”
- 42 “Op advies van wethouder Wielinga wilden wij een stedenbouwkundig rapport laten opstellen. Door de vakantieperiode en daar voorafgaande drukke, van de stedenbouwkundige bureaus, is dit niet gelukt. Wij stellen dat wij hiervoor te weinig tijd hebben gekregen en vragen alsnog om ons hiervoor meer tijd te gunnen.”

Over deze zienswijzen merken wij het volgende op:

Onderdeel 1 Communicatie met gemeente

De indieners zijn van mening dat de gemeente in gebreke is gebleven bij het inlichten van de inwoners met betrekking tot de plannen voor de tweede dokhal. Deze plannen zouden, zo stellen zij, al sinds het voorjaar van 2017 bij de gemeente bekend zijn. Ook vinden de indieners dat de gemeente aan Feadship de ruimte had kunnen geven om het plan goed te communiceren met belanghebbenden door het eerder bekend te maken. Indieners stellen uit de krant te moeten halen dat er een groot bouwproject voor hun deur komt en vinden dit geen juiste gang van zaken.

Beantwoording: De indieners doelen in de zienswijze gedeeltelijk op een eerder ingediende aanvraag omgevingsvergunning. Daarbij ging het om een aanvraag voor een tussengebouw met kantoren en werkplaatsen. Deze vergunning is inmiddels onherroepelijk en staat los van deze procedure. Hieronder wordt verduidelijkt waarom over die procedure anders is gecommuniceerd dan over de huidige procedure over de tweede dokhal.

De aanvraag die in november 2017 is ingediend, betrof een milieu-neutrale (dus aangetoond zonder enige extra druk op de omgeving) aanpassing van de inrichting en een kleine afwijking van het geldende bestemmingsplan (uitsluitend een kleine overschrijding van de bouwhoogte). Voor een dergelijke aanvraag geldt wettelijk de ‘reguliere voorbereidingsprocedure’, waarbij de gemeente binnen 8 weken een besluit moet nemen over het verlenen van de vergunning. Dit besluit is vervolgens gepubliceerd via de gebruikelijke wegen. Omdat het de bouw van een bedrijfsgebouw binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan betrof, werden er vanuit ruimtelijk en milieutechnisch oogpunt geen zwaarwegende belangen geraakt. Daarom is er in het kader van die aanvraag geen uitgebreid communicatietraject geweest. De bouw van de tweede dokhal is een vervolgfase op deze aanvraag, maar maakte hier geen deel van uit.

De aanvraag voor de tweede dokhal betekent een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten en is daarmee niet milieu-neutraal. Bovendien is er sprake van een zogenaamde ‘grote afwijking’ van het bestemmingsplan, waarbij een ‘uitgebreide voorbereidingsprocedure’ geldt. Dit betekent dat de gemeenteraad om planologische medewerking is gevraagd en dat de ontwerp-omgevingsvergunning gedurende zes weken ter inzage is gelegd, zodat eenieder zijn of haar zienswijze hierop kan geven. Deze procedure is volgens alle wettelijke vereisten doorlopen.

Gelet op de potentiële impact van de tweede dokhal voor de omgeving, maar ook vanwege de door de gemeenteraad in zijn algemeenheid gestelde voorwaarde om over plannen te communiceren alvorens zij een beslissing neemt over planologische instemming, heeft Feadship in overleg met de gemeente op 14 maart 2018 een inloopavond georganiseerd. Hierbij hebben belangstellenden, onder wie de indieners van de zienswijze, kennis kunnen nemen van de ontwikkeling en hierop kunnen reageren.

Naar aanleiding van de reacties tijdens de inloopavond (en waar mogelijk met inachtneming daarvan) is door Feadship, in overleg met de gemeente, een alternatief plan gemaakt. Dit is meegegeven aan de gemeenteraad voor behandeling in de DSO vergadering van 24 april. Wordvoerders van de indieners van de zienswijze zijn bij deze vergadering aanwezig geweest en hebben hierbij aangegeven dat er wat hun betreft twee opties waren: (1) geen medewerking of (2) medewerking aan het alternatieve plan. Er is door de leden van de commissie DSO alleen medewerking verleend aan het alternatieve plan. Dit is ook het plan dat op 22 mei 2018 is aangevraagd en ter inzage heeft gelegen.

Op de hiervoor beschreven wijze heeft de communicatie naar onze mening op een juiste manier adequaat en volledig plaatsgevonden, volgens de afspraken met de gemeenteraad, waarnaar indieners verwijzen. Aanvullend daarop hebben nog verschillende gesprekken plaatsgevonden met de indieners, zoals zij zelf ook al aangegeven in de zienswijze.:

Onderdeel 2 Communicatie met Feadship

Indieners stellen dat zij door Feadship niet goed geïnformeerd zijn en dat bezwaren niet zijn meegenomen in het proces, zoals wel door de wethouder zou zijn toegezegd. Indieners voelen zich op afstand gehouden.

- a. *Beantwoording: De gemeente vindt het belangrijk in procedures als deze dat belanghebbenden worden geïnformeerd over de voortgang. Met Feadship is daarover afgesproken dat het hierin een actieve rol zal spelen. Toezeggingen dat bezwaren per definitie worden meegenomen en dat in samenwerking met omwonenden tot een plan wordt gekomen kunnen we als gemeente niet doen. Feadship bepaalt uiteindelijk zelf of en hoe het plan wordt aangepast.*

Onderdeel 3 Feitelijke bezwaren

Onderdeel 3 Feitelijke bezwaren

Ad. 1 Het feit dat de wethouder de eerste versie van het plan ter goedkeuring aan de raad heeft voorgelegd is volgens indieners een strategische zet geweest.

Beantwoording: De plannen moesten voor 20 maart j.l. worden ingediend om deze te kunnen laten behandelen in de commissie en raadsvergadering raadsvergaderingen van respectievelijk 20 april en 17 mei. Naar aanleiding van de door omwonenden geuite zorgen tijdens de inloopavond van 14 maart zijn alternatieven onderzocht en is het tweede plan ontwikkeld. Dit plan heeft om die reden later onderdeel van de beraadslaging uitgemaakt in de commissie c.q. raadsvergadering. Hierbij geldt dat het in beide gevallen ging om planologische instemming, "het besluit om medewerking te verlenen aan het afwijking van het bestemmingsplan voor de bouw van een tweede dokhal" en dat het plan is aangepast om waar mogelijk tegemoet te komen aan de zorgen van omwonenden.

Ad. 2 Indiener stelt dat tijdens de raadsvergadering alleen maar juichend over het plan is gesproken over werkgelegenheid en ruimtelijke ordeningsstandpunten niet of nauwelijks aan de orde zijn geweest.

Beantwoording: Voor de gemeente(raad) is de ontwikkeling van een dergelijk bedrijf een belangrijke meerwaarde. De belangenafweging in het kader van ruimtelijke ordening is dat ook. De gemeenteraad heeft inzicht gekregen in de plannen en de daarbij behorende onderbouw van de ruimtelijke ordeningsaspecten. Deze schriftelijke Ruimtelijke Onderbouw maakt deel uit van het voorstel en is in die zin zeker bij de afweging betrokken.

Het gaat om het ontwikkelen van een bedrijf op een bedrijventerrein. Tijdens de vergadering is door omwonenden ingesproken, waarbij in hoofdzaak bezwaren zijn geuit op het eerste plan, maar waar ook werd aangegeven dat het alternatieve plan als 'aanvaardbaar' werd beschouwd. Op basis van het voorgaande zijn toentertijd de ruimtelijke ordeningsaspecten en belangenafweging voldoende inzichtelijk gemaakt en meegewogen bij de besluitvorming.

Ad. 3 Indiëners stellen dat de hoogte van het eerste dok, toen deze werd gebouwd, volgens de normen niet was toegestaan en vinden het daarom vreemd dat er een tweede dok bij kan.

Beantwoording: Het is onduidelijk op welke normen indiëners zich beroepen. Het bestemmingsplan laat bebouwing tot maximaal 15 meter toe. Omdat de dokhal hoger wordt dan dat, en buiten het bouwvlak komt, wordt de nu ter discussie zijnde procedure doorlopen, waarbij belangen worden afgewogen. Er zijn geen normen voor de maximaal toelaatbare bouwhoogte, anders dan dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke inpassing. De tweede dokhal sluit qua hoogte aan bij de bestaande bebouwing. In de ruimtelijke onderbouwing is dan ook gemotiveerd dat de hoogte van de tweede dokhal passend wordt geacht in de omgeving.

Ad. 4 Indiëners stellen last te hebben de felblauwe strepen op de bestaande dokhal. Verder menen zij dat de oude gebouwen van het bedrijf, die onlangs zijn gesloopt, opgingen in het landschap (gezien vanuit het dorp). Het nu voorgestelde kantorencomplex is veel groter en zou sterk opvallende materialen en kleurgebruik krijgen.

Beantwoording: Eén van de onderdelen van de aanvraag is het verwijderen van de blauwe strepen van de bestaande dokhal. De nieuwe bebouwing wordt uitgevoerd in grijstinten en de bestaande hal wordt hierop afgestemd. Het tussengebouw met werkplaatsen en kantoren wordt grotendeels tussen de beide hallen gebouwd en krijgt een bouwhoogte die in overeenstemming is met het bestemmingsplan. Daarbij blijft dat gebouw ruim onder de hoogte van de dokhallen.

Het nieuwe plan komt op deze manier tegemoet aan de bezwaren van indiëners.

Een impressie van de nieuwbouw (zie figuur 1) geeft duidelijk weer hoe de samenhang van de gebouwen wordt bereikt en dat de nieuwbouw in gedekte kleuren wordt uitgevoerd. Zo is deze ook aangevraagd en ter inzage gelegd.

Figuur 1 Impressie nieuwbouw vanaf de dijk

Ad. 5 Indiëners stellen dat de oude gebouwen typisch waren voor een scheepswerf en dat het ontwerp voor de nieuwe kantoren typisch zijn voor mega-jachten die imponeren.

Beantwoording: De oude bebouwing is gedateerd en voldoet niet meer aan de eisen die thans aan bedrijfsgebouwen worden gesteld. Het bedoelde tussengebouw betreft een gebouw dat uit twee bouwlagen bestaat, met op de begane grond werkplaatsen en één laag kantoren op de verdieping. Dit tussengebouw past qua locatie en bouwhoogte binnen de regels van het bestemmingsplan en krijgt een ingetogen uiterlijk. Hierbij wordt ook verwezen naar figuur 1.

Ad. 6 Indieners menen dat de onderlinge samenhang met de omgeving in het ontwerp niet wordt gerespecteerd. Indieners vragen zich af aan welke welstandskader de ontwerpen zijn getoetst.

Beantwoording: De gebouwen worden gebouwd op een bedrijventerrein en zijn getoetst aan de welstandscriteria die daarvoor gelden. De welstandscommissie heeft in het bijzonder aandacht gehad voor de onderlinge samenhang van de gebouwen en het ontwerp is naar aanleiding daarvan ook aangepast.

Ad. 7 Indieners stellen dat de ruimtelijke kwaliteit van het zicht vanuit het dorp door de geplande imponerende gebouwen wordt aangetast en dat de toekomstwaarde voor historisch Makkum en de functie als recreatief dorp omlaag gaat. Indieners verwijzen hierbij naar de in het bestemmingsplan voor Makkum Centrum beschreven inzet voor kwaliteitsverbetering voor de toeristisch-recreatieve sector. Volgens indieners zijn de plannen in strijd met deze inzet.

Beantwoording: Het belang van de toeristisch-recreatieve sector voor Makkum wordt onderkent. Voor het centrumgebied wordt wat betreft de toeristisch-recreatieve sector ingezet op een verdere kwaliteitsverbetering en capaciteitsgroei. Het zicht vanuit de historische kern is daarbij een belangrijke waarde. Vanuit dezelfde visie die door indieners wordt aangehaald wordt eveneens ingezet op het bieden van plaats voor bedrijven, waarbij wordt genoemd dat de bedrijven in hogere milieucategorieën een plek op het bedrijventerrein kunnen krijgen. In het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Zuidwaard worden ruime gebruiks- en bouwmogelijkheden voor bedrijven geboden, om invulling te geven aan het laatstgenoemde beleidsuitgangspunt.

Uit het voorgaande is op te maken dat er meerdere belangen af te wegen zijn. De bouw van de nieuwe bedrijfsgebouwen vindt plaats op het genoemde bedrijventerrein. De nieuwe dokhal wordt vanuit het centrum gezien zover als mogelijk achter de bestaande dokhal geplaatst. In de ruimtelijke onderbouwing staat beschreven hoe de plannen zijn afgestemd op de kwaliteiten van het historisch centrum van Makkum. De bebouwing wordt als geheel naar onze mening kwalitatief verbeterd en het zicht vanuit het centrum op het IJsselmeergebied worden gerespecteerd. Op basis van het voorgaande wordt de mening van Indieners in deze niet gedeeld.

Ad. 8 Indieners stellen ook dat zorgvuldig met weidsheid van het landschap moet worden omgaan. Wederom wordt verwezen naar het bestemmingsplan voor Makkum Centrum. De hallen zouden vanaf de afsluitdijk een brede cluster gaan vormen. Gestreefd wordt naar landschappelijke inpassing, hetgeen de huidige plannen volgens indieners niet doen. De grijze (camouflage)strepen werken volgens indieners alleen in westelijke richting.

Beantwoording: Dat zorgvuldig met de weidsheid van het landschap omgegaan moet worden is een gegeven. Het bestemmingsplan voor het centrum van Makkum zegt hierover: "Zorgvuldig met weidsheid omgaan, maar ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen naar aard/schaal. Er worden hoge eisen aan ruimtelijke kwaliteit gesteld". Weidsheid houdt de beleving van grootschaligheid in, die tot uiting komt in diepe zichtlijnen en openheid. De aanvraag heeft betrekking op de bouw van bedrijfsgebouwen op een bedrijventerrein, aansluitend op bestaande bebouwing. Vanuit het dorp zal de weidsheid van het IJsselmeergebied beleefbaar blijven door het respecteren van de relevante zichtlijnen. Vanaf de afsluitdijk gezien zal de hal weliswaar zichtbaar zijn, maar, zoals indiener al aangeeft, een cluster vormen met de bestaande hal. Dit is weergegeven in figuur 2. De weidsheid van het IJsselmeergebied zal hierdoor niet significant anders ervaren worden.

Ad. 10 Het bestemmingsplan voor Makkum belooft te zorgen voor een leefbare omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden. De plannen van Feadship tasten deze waarden volgens indieners aan. Er wordt geen rekening gehouden met het natuurgebied van de Makkumer Noordwaard dat direct grenst aan de landtong van Feadship.

Beantwoording: Zoals eerder genoemd vindt de ontwikkeling plaats op een bedrijventerrein, waar zware bedrijvigheid mogelijk is. Het gaat om een geluidgezoneerd bedrijventerrein waar zogenaamde grote lawaaimakers mogelijk zijn. De nieuwe dokhal komt globaal centraal op dit bedrijventerrein te staan. In het kader van de aanvraag is een natuuronderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat onder andere het natuurgebied Makkumer Noordwaard (onderdeel van het IJsselmeergebied) niet wordt geschaad door de ontwikkeling. Geluidonderzoek heeft aangetoond dat de ontwikkeling ook past binnen de geluidszone. Uit het onderzoek is wel gebleken dat een stille heimethode toepast moet worden, om negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk te voorkomen. Dit is als voorwaarde in de vergunning opgenomen. De mening dat geen rekening wordt gehouden met de natuurwaarden van de Makkumer Noordwaard wordt dan ook niet gedeeld.

Ad. 11 Ondanks dat er een gerenommeerd architectenbureau geraadpleegd is, is er helaas niet ontworpen vanuit de totale architectonische waarde van de gebouwen. Indieners stellen dat Feadship hoogwaardige architectuur heeft beloofd en presenteert nu ontwerpen waar uitsluitend decoratieve elementen aan zijn toegevoegd door het bureau Benthem Crouwel Architects (BCA). Wij kunnen ons niet voorstellen dat dit een totaalontwerp is waar BCA achter staat. Het lijkt meer op Window Dressing. Indieners zouden dat een schrijnende gang van zaken vinden.

Beantwoording: De welstandsnota vormt een kader voor de uiterlijke verschijningsvorm en een toetsingskader voor de welstandscommissie. Het respecteren van de onderlinge samenhang van gebouwen staat centraal in de welstandsnota. Dit betekent dat qua ontwerp aangesloten moet worden op bestaande gebouwen op het bedrijventerrein en geen sterk opvallende materialen en kleuren gebruikt mogen worden. Binnen deze uitgangspunten is het nu ingediende ontwerp tot stand gekomen en positief beoordeeld door de welstandscommissie. De vraag of de gebouwen mooi zijn of niet is subjectief en persoonlijk. In dat opzicht wordt deze zienswijze ter kennisgeving aangenomen.

Ad. 12 Vanaf het IJsselmeer vanaf Hindelopen ga je volgens indieners het volgende zien: eerst de aanblik van het oude dok met de hardblauwe strepen, daarnaast het nieuwe dok met strepen in grijs tinten en dan als je het Makkumer Diep invaart, het kantorencomplex en de westzijde van het tweede dok in weer een andere stijl en in de haven Makkum lig je naast de metershoge harde blauwe strepen. Dit is volgens indieners een samenraapsel van verschillende stijlen van beeldbepalende panden die vanuit Noord-Holland te zien zijn. Indieners vragen zich af hoe dit plan toegevoegde waarde kan hebben voor de bestaande kernkwaliteiten en karakteristieken van het bestaande (water)landschap. Het gebied verrommelt en zichtlijnen worden doorbroken. Er is volgens ons niet gezocht naar een goede inpasbaarheid en maatvoering van bebouwing. Dit druist in tegen wat er in het bestemmingsplan is opgenomen.

Beantwoording: Onduidelijk is of indieners reageren op het juiste plan. Het plan is namelijk juist gericht op het creëren van samenhang in de bebouwing en het tegengaan van een verrommeld beeld. Ter informatie geeft figuur 4 een aanzicht op de bedoelde zijde van het complex weer. Deze impressiebeelden zijn ook aan indieners gepresenteerd.

Figuur 4 Aanzicht nieuwe situatie noordzijde

Onderdeel 5 Ligplaatsen

Ad. 13 Er worden steeds meer megajachten bij indieners voor de deur vastgeknoopt en dat voor langere tijd. Ondanks dat dit plaats vindt aan het terrein van de scheepswerf vragen indieners zich af of het rechtmatig is. In het plan staat de aanduiding W (water) en geen LP (ligplaats). De bestemmingsomschrijving voor de scheepswerf geeft ook aan dat de ligplaatsen uitsluitend daar zijn toegestaan bij de aanduiding 'ligplaats' (pagina 48, punt c.). Daarbij komt dat alles wat geen gebouw is, maar 10 meter hoog mag zijn (maximaal 15 meter). De geparkeerde megajachten zijn twee keer zo hoog;

Beantwoording: De ligplaatsenregeling is opgenomen in de bedrijfsbestemming. De haven heeft de bestemming 'Water', waarbinnen de aanduiding ligplaatsen niet voorkomt. Het bestemmingsplan sluit het innemen van een ligplaats in het water echter niet uit. Er is daarnaast sprake van gebruik wat ook voor de vaststelling van het bestemmingsplan Zuidwaart al werd gebezigd waarmee het onder het overgangsrecht zou zijn geplaatst en het gebruik op basis daarvan al zou kunnen worden doorgezet.

De opgenomen maximale bouwhoogten gaan over bouwwerken (al dan niet 'geen gebouwen zijnde'). Schepen zijn geen bouwwerken zoals bedoeld in het bestemmingsplan en worden ook niet geregeld in het bestemmingsplan. De genoemde hoogten zijn derhalve niet op schepen van toepassing.

Onderdeel 6 Kade

Ad. 14 Er zijn plannen voor een kade aan de westzijde van de landtong. Indieners vragen ons af of daar een afwijkingsmogelijkheid op is toegepast. Immers, binnen de bestemming Water zijn geen voorzieningen toegestaan. Indieners willen de rietkragen en bebossing graag houden, want dat maakt hun uitzicht een stuk zachter.

In het aanhangsel bij de zienswijze wordt hieraan toegevoegd dat de nieuwe kade aan de westzijde van de landtong 120-160 meter lang en 10 meter breed wordt en dat het bestemmingsplan hiervoor geen ruimte biedt.

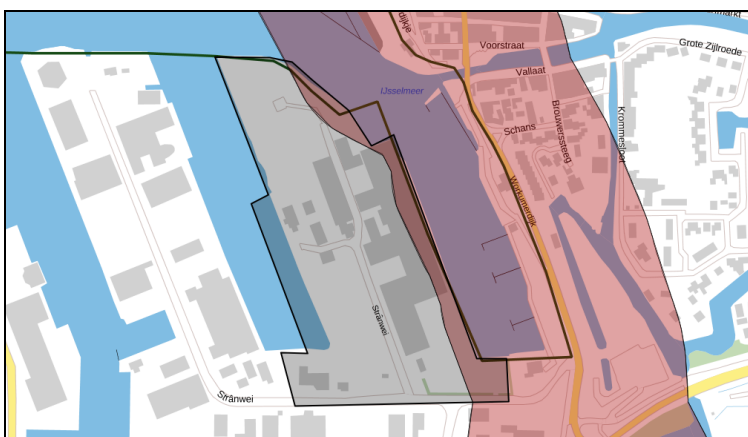
Beantwoording: De kade wordt hier in de bedrijfsbestemming aangelegd. Hier geldt wel de aanduiding 'water', waar de gronden hoofdzakelijk ingericht moeten worden voor water. Hiermee ontstaat geen strijdigheid, omdat de kade globaal langs dezelfde lijn wordt aangelegd en daardoor evenveel water blijft bestaan. Het innemen van een ligplaats aan deze kade maakt deel uit van de aanvraag.

Onderdeel 7 Primaire waterkering

Ad. 15 Het werfterrein valt binnen de 100 meter van de exacte reserveringszone voor versterking van de waterkering. Indieners vragen zich af hoe dit zit en of daar rekening mee wordt gehouden. De oude zeedijk waarop indieners wonen is kwetsbaar. Indieners vragen zich af of door grootschalige bedrijvigheid in het water en door het uitbaggeren de sterkte van de oude zeedijk gewaarborgd kan worden. Daarnaast vragen zij zich of er gebaggerd mag worden in het water van het natuurgebied van de Noordwaard. Zij zien dat dit nu al op kleine schaal gebeurt in het Makkumer Diep.

In het aanhangsel bij de zienswijze stelt indiener dat door de uitbreiding het baggeren wordt geïntensiveerd. Zij maken zich zorgen over de kwetsbare historische zeedijk.

Beantwoording: Er is inderdaad sprake van een beschermingszone van 100 meter vanaf de voet van de waterkering. Het terrein van Feadship valt hier gedeeltelijk binnen, maar op het terrein, voor zover gelegen binnen deze beschermingszone, vinden geen relevante bodemingrepen plaats. De bedoelde zone is weergegeven in figuur 5. Hiermee is voldoende gewaarborgd dat de oude zeedijk niet in het geding komt. Er mag gebaggerd worden in het water, maar hiervoor gelden voorwaarden voor ontgronding. Dit maakt geen deel uit van de ingediende aanvraag.

Figuur 5 Ligging beschermingszone primaire waterkering (rood)

Onderdeel 8 Historie

Ad. 16 Indieners vragen zich af de cultuurhistorische waarde van de oude zeewering wordt onderzocht. Het was vroeger deel van de doorvaart naar Harlingen langs de zeedijk. Een groot deel van deze zeewering is overgeplaatst naar het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen. Echter, een stuk van de zeewering is te vinden op het terrein van Feadship.

Beantwoording: De door indieners bedoelde oude zeewering lag op de noordoostelijke hoek van het terrein van Feadship. Hier vinden geen relevante ingrepen plaats. Er is daarom geen noodzaak om onderzoek te doen naar de cultuurhistorische waarde van de oude zeewering.

Onderdeel 9 Economie

Ad. 17 Indieners geven aan dat in Makkum alleen bedrijven die watersport gerelateerd zijn zich mogen vestigen. Dit heeft volgens indieners veel banen gekost en maakt het economisch eenzijdig. Bovendien stelt indiener geen enkele onderbouwing te zien dat er door de bouw banen vrijkomen. Misschien gaan er wel banen verloren in de toeristische sector.

Beantwoording: De aanvraag heeft betrekking op het uitbreiden van een bestaand bedrijf. Dit heeft geen invloed op het mogen vestigen van andere bedrijven.

Er is, mede gelet op hetgeen is genoemd onder Ad. 6 geen reden om aan te nemen dat de aanvraag leidt tot een verlies van banen in de toeristische sector.

Onderdeel 10 Hinder door Licht en Lucht, geluid, zon, wind, privacy, verkeer

Ad. 18 Indiëners stellen dat zij vanuit hun huizen minder lichtinval hebben doordat een groot deel van hun lucht wegvalt. Op sommige plekken 50% andere plekken tot 100%. 's Nachts als het donker hoort te zijn, stellen zij volop licht van het terrein van Feadship te hebben. Met het tweede dok met zijn lichtstraten aan de oostkant vrezen zij dat dit nog erger wordt. Ook stellen zij dat op de jachten aan de kades 's nacht meestal volop licht brand.

Beantwoording: De nieuwe bebouwing wordt zoveel mogelijk naar het zuiden, centraal op het bedrijventerrein geplaatst. Hierdoor wordt schaduwwerking van het project op het centrum van Makkum tot een minimum beperkt. Voor een inzicht in de schaduweffecten is door middel van de website 'SunCalc.org' de schaduwwerking van de nieuwe dokhal bepaald. Hieruit is gebleken dat alleen in de wintermaanden december, januari en februari, vlak vóór zonsondergang, sprake is van enige schaduwwerking op bebouwing in het centrum van Makkum. De woningen van indianers ervaren op geen enkel tijdstip enige schaduwwerking van de nieuwe dokhal. Vanaf 1 maart, dat gezien kan worden als een vroege start van het toeristisch seizoen, valt de schaduw van de nieuwe bebouwing niet meer over het historisch centrum, maar weg tegen de bestaande dokhal.

Voor het beperken van de lichtuitstoot van het bedrijf is in de vergunning een voorschrift opgenomen. Dit voorschrift schrijft voor dat de verlichting van gebouwen en het open terrein van de inrichting zodanig moet zijn uitgevoerd, dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen van woon- of slaapvertrekken, in gevels of daken van niet tot de inrichting horende woningen wordt voorkomen.

Ten aanzien van de directe lichthinder voor de activiteit milieu merken wij op dat hierover voorschrift 1.1.9 is opgenomen in de beschikking. Dit voorschrift schrijft voor dat de verlichting van gebouwen en het open terrein van de inrichting zodanig moet zijn uitgevoerd, dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen van woon- of slaapvertrekken, in gevels of daken van niet tot de inrichting horende woningen wordt voorkomen. Wij verklaren de zienswijze voor zover deze betrekking heeft op directe lichthinder ongegrond.

Ad. 19 Indiëners verwachten een toename van geluidsoverlast, bijvoorbeeld de aggregaten van de jachten aan de kade die dag en nacht draaien.

In het aanhangsel bij de zienswijze wordt hieraan toegevoegd dat indianers meer geluidsoverlast verwachten als gevolg van helikopterterverkeer naar Feadship. Daarom maken zij bezwaar tegen het landen van helikopters in hun achtertuin en de mogelijkheid die dit het plan scheidt tot uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten.

Beantwoording:

De inrichting ligt op een geluidgezoneerd industrieterrein. De geluidbelasting vanwege de aangevraagde activiteiten is getoetst aan de grenswaarde op de geluidzone en aan de grenswaarden voor woningen binnen de zone. Er is getoetst of de geluidbelasting van deze aanvraag samen met de reeds voor andere bedrijven vergunde geluidbelastingen op de zonegrens en woningen binnen de geluidzone de wettelijk bepaalde waarden niet overschrijdt. Uit de zonetoets blijkt dat de grenswaarde op de zone en de grenswaarden voor woningen binnen de zone niet wordt overschreden.

Feadship heeft naar aanleiding van de zienswijze laten weten dat de aggregaten van de jachten aan de kade niet gebruikt worden. Aangemeerde schepen worden voorzien van walstroom, waardoor het niet noodzakelijk is dat de aggregaten in gebruik zijn, tijdens het voor de kade liggen. Daarnaast betreft het moderne schepen. Het is in het belang van de toekomstige eigenaar

dat er geen hinder zal zijn vanwege de aggregaten. De in de schepen aanwezige installaties worden voorzien van geluiddempende voorzieningen zodat hinder in, op en rond het schip wordt voorkomen. Gezien de afstand naar omliggende woningen, is het geluid van aggregaten daar niet meer relevant.

Ten aanzien van de helikopters wordt opgemerkt dat dit onder incidentele geluidhinder valt (slechts enkele keren op jaarbasis) en de aanvraag geen toename van het maximaal aantal helikopters omvat. Dit is ook geregeld in de voorschriften met betrekking tot milieu. De helikopterhaven is meegenomen in het akoestisch onderzoek. Bovendien geldt hiervoor dat vanuit andere wetgeving een vergunning is afgegeven, waarbij in de vergunning het aantal helikopterbewegingen per jaar is aangegeven. Bij het bepalen van het aantal vliegbewegingen vinden wettelijk bepaalde afwegingen plaats. De een eventuele aanpassing van de vergunning zal plaatsvinden binnen de wettelijke kaders. Dit staat los van de onderhavige procedure.

Ad. 20 Indiërs stellen dat de schaduw van beide dokken 's winters zover het dorp in gaat dat het tijdens de donkere dagen nog donkerder zal zijn.

Beantwoording: De nieuwe bebouwing wordt zoveel mogelijk naar het zuiden, centraal op het bedrijventerrein geplaatst. Hierdoor wordt schaduwwerking van het project op het centrum van Makkum tot een minimum beperkt. Dit blijkt ook uit hetgeen is verwoord onder Ad. 19.

Ad. 21 Indiërs ervaren nu al rare valwinden rond het bestaande dok en vrezen dat dit met een tweede dok gaat toenemen. Met stormen kan dit gevaarlijk worden bijvoorbeeld door dakpannen die van de daken worden geblazen. Volgens indiërs hebben niet alleen zij last van de valwinden, maar ook de boten die de haven in willen. Nu ervaart men soms al zeer storende geluiden door de wind die om het dok waait.

Beantwoording: Van 'valwinden' is in geen geval sprake. Wel kán hoge bebouwing een effect hebben op windstromen. Door Feadship is een onderzoek gedaan naar de effecten van de aanvraag op windstromen rondom het bedrijfsperceel. Hieruit blijkt dat de nieuwbouw geen relevante effecten heeft op de wind en dat er geen sprake is van buitenproportionele situaties. Door de nieuwbouw ontstaan er geen onverwachte of extreme windpatronen en bestaande ervaringen bij extreme wind veranderen niet of nauwelijks door de nieuwbouw.

Ad. 22 Indiërs hebben nu volop privacy in hun woningen, maar met de enorme raampartij van de kantoren is dit weg. Dit vinden zij geen prettig idee.

Beantwoording: Al lange tijd is tegenover de woningen van indiërs een bedrijventerrein aanwezig. Op dit bedrijventerrein kunnen gebouwen worden gerealiseerd van de nu voorgestelde hoogte. De nu voorgestelde kantoorruimten liggen op meer dan 100 meter vanaf de woningen van indiërs. Daarmee is een relevante afbreuk op de privacy wel uitgesloten.

Ad. 23 De verkeersdrukke rond Makkum zal volgens indiërs onacceptabel toenemen. De verkeersveiligheid neemt sterk af, met name van schoolgaande kinderen.

In het aanhangsel bij de zienswijze wordt hieraan toegevoegd dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar de invloed op de verkeersontwikkeling bij realisering van het plan.

Beantwoording: In het kader van de aanvraag is onderzoek gedaan naar de verkeersveiligheid. Uit dit onderzoek blijkt dat er op de ontsluitende wegen naar het bedrijventerrein geen verkeersknelpunt of anderszins ongewenste situatie ontstaat.

De verkeerbewegingen tijdens de realisatiefase zijn sterk wisselend en van tijdelijke aard. Deze verkeersstromen zullen in goede banen worden geleid door middel van bebording. Hiermee is gewaarborgd dat het dorp en de dijk worden gevrijwaard en de verkeersveiligheid is gewaarborgd.

Onderdeel 11 Natuur

Ad. 24 Indiëners stellen een heel mooi uitzicht op de natuur bij Makkum te hebben. De huidige zichtlijnen zijn voornamelijk zacht en natuurlijk. Dit verandert dramatisch met de plannen van Feadship. Hierbij wordt verwezen naar bestemmingsplan Zuidwaard pagina 36, punt 4.8 Natuurbeschermingswet 1989.

Beantwoording: Het geldende bestemmingsplan Zuidwaard maakt het mogelijk om het terrein van Feadship te bebouwen. Er is in dat bestemmingsplan rekening gehouden met de aanwezigheid van de natuurwaarden en de zichtlijnen vanuit het dorp op de natuur. Zoals ook beschreven in de ruimtelijke onderbouwing die bij deze aanvraag is ingediend blijft de nieuwe bebouwing ruim buiten deze zichtlijn richting het IJsselmeer en wordt het zicht vanuit het dorp, waaronder de woningen van indiëners op de natuurwaarden niet belemmerd door de ontwikkeling. De nieuwe gebouwen zullen, gezien vanuit de woningen van indiëners, enkel een deel van het zicht op het achterliggen bedrijventerrein ontnemen.

Onderdeel 4 Toerisme

Ad. 25 Indiëners stellen dat de Belangenvereniging Beroeps Zeilvaart aangeeft dat zij niet blij zijn met de plannen. De schepen van de beroepszeilvaart die als passant aan de Noordsteiger liggen, ervaren straks een inbreuk op het genot van het afmeren in Makkum. Zij gaan dan vanaf hun dijk aankijken tegen een hoog kantorencomplex met een zeer zakelijke uitstraling.

Beantwoording: De bedoelde steiger ligt aan de rand van een bedrijventerrein. Hier verandert in de toekomst niets aan. De vraag of het huidige of nieuwe bebouwingsbeeld fraaier is, is subjectief en kan hier niet beantwoord worden. Wel wordt opgemerkt dat de belangenvereniging geen zienswijze heeft ingediend tegen de plannen.

Onderdeel 4 Overige punten en slot

Indiëners stellen het Afbraakfonds Noors model voor, waarbij als het gebouw niet meer gebruikt wordt, het dan moet worden afgebroken binnen vijf jaar. Hiervoor zou dan een fonds moeten worden gevuld door de aanvrager.

Beantwoording: Met een omgevingsvergunning bouw wordt de oprichting en instandhouding van een bouwwerk mogelijk gemaakt. Op grond van artikel 2.22 lid 2 van de WABO mag het Bevoegd Gezag voorwaarden aan een Omgevingsvergunning voor het bouwen verbinden. Deze voorwaarden hebben voornamelijk betrekking op (brand)technische eisen. Het opnemen van een sloopregeling voor niet in gebruik zijnde gebouwen kan hier niet aan worden verbonden. Wij achten het ook niet wenselijk dat een dergelijke regeling wordt opgenomen in een omgevingsvergunning. De vergunninghouder mag het bouwwerk gebruiken voor het beoogde doel, namelijk het gebruik als droogdok. Als door bedrijfstechnische redenen dit gebruik even wordt gestaakt, dan achten wij het niet wenselijk om het bouwwerk dan te slopen.

Indiëners stellen dat het transformatorhuisje de plek van de helikopterhaven bepaalt en dat daardoor geen bomen en struiken mogelijk zijn om het aanzicht te verzachten.

Beantwoording: Het transformatorhuisje is slechts één van de redenen om het terrein in te richten zoals is voorgesteld. Andere redenen zijn onder andere dat het noordelijk deel van het terrein vrij blijft, zodat zichtlijnen vanuit het historisch centrum op het achterliggende gebied vrij blijven en de nieuwe dokhal zover mogelijk achter de bestaande hal en zover mogelijk van de woningen van

indieners kan worden geplaatst. Overigens is het plaatsen van bomen niet passend in dit gebied en zou dit ook afbreuk doen aan de zichtlijnen.

Ad. 26 Indieners willen de gemeente vragen om zorgvuldig met hun zienswijze om te gaan. Het hele proces tot nu toe doet hen aarzelen om hun bezwaren te uiten. Er zijn sinds maart ook drie bedreigingen aan hen geuit. Weliswaar onschuldig van aard, maar toch. De aard van het bedrijf Feadship straalt macht, geld en contacten met de groten der aarde uit. Daar schurken mensen graag tegenaan. Indieners worden meerdere malen aan de kant gezet met als belangrijkste reden: 'Zet je bezwaren opzij, want anders belemmer je de groei van de werkgelegenheid'.

Beantwoording: Iedere zienswijze wordt door de gemeente Súdwest-Fryslân zorgvuldig behandeld en meegewogen in de daarop volgende besluitvorming. Wij vertrouwen erop dat we met deze reactienota een adequaat antwoord hebben gegeven op de vragen, zorgen en bezwaren van u als indieners. In ieder geval streeft de gemeente naar een eerlijke belangenafweging en het bewaken van een goede ruimtelijke ordening, ongeacht de status van de aanvrager.

Ad. 27 Indieners hebben nog geen enkel rapport gezien waarin bevestigd wordt, dat Makkum er inderdaad wel bij vaart als Feadship uitbreidt. Hun vermoeden is dat Makkum grote druk ervaart en dat juist de regio er wel bij gaat varen.

Beantwoording: De aanvraag heeft betrekking op de uitbreiding van een bestaand bedrijf in Makkum, binnen de grenzen van een bedrijventerrein. Ondanks dat de nieuwbouw vanuit Makkum zichtbaar zal zijn, is in de aangeleverde stukken in voldoende mate aangetoond en/of inzichtelijk gemaakt dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de waarden van Makkum. Ook is aangetoond dat de 'druk op Makkum' en op de omliggende natuur binnen de normen blijft. In dat op opzicht is er ook geen noodzaak om aan te tonen dat Makkum er wel bij vaart.

Ad. 28 indieners verzoeken op grond van de zienswijzen de omgevingsvergunning niet te verlenen.

Beantwoording: hier verwijzen wij naar de conclusie van de zienswijze behandeling.

Ad. 29 Zie ad 3.

Ad. 30 Zie ad 6.

Ad. 31 Zie ad. 7.

Ad. 32 Zie ad. 10.

Ad. 33 Zie ad. 13

Ad. 34 Zie ad. 14.

Ad. 35 Zie ad. 17.

Ad. 36 Zie ad. 18

Ad. 37 De zienswijze is deels dezelfde als Ad.19. Voor de beantwoording van het eerste deel van de zienswijze betreffende de aggregaten, verwijzen wij naar hetgeen daar reeds is aangegeven. Over helikoptertransport van en naar Feadship merken wij op dat hiervoor vanuit andere wetgeving vergunning wordt afgegeven.

Hierbij is voor het landzijdige deel de Provinsje Fryslân en voor het luchtzijdige deel het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (inspectie ILT) het bevoegd gezag. Gebruik van een helikopter valt buiten de aanvraag (milieu).

Ad. 38 Zie ad. 20

Ad. 39 Zie ad. 21

Ad. 40 Zie ad. 23

Ad. 41 Zie ad. 15

Ad. 42 “Op advies van wethouder Wielinga wilden wij een stedenbouwkundig rapport laten opstellen. Door de vakantieperiode en daar voorafgaande drukte, van de stedenbouwkundige bureaus, is dit niet gelukt. Wij stellen dat wij hiervoor te weinig tijd hebben gekregen en vragen alsnog om ons hiervoor meer tijd te gunnen.”

Beantwoording : De wet bevat geen mogelijkheid voor het indienen van een pro forma zienswijze en bevat daarom geen termijn voor aanvulling van een zienswijze.

Omdat wij toch de mogelijkheid wilden geven om de zienswijzen verder aan te vullen hebben wij aan verzoekster 2 weken extra de tijd gegeven om de zienswijzen aan te vullen.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande verklaren wij de zienswijzen ongegrond.

Bijlage 2 - Gewaarmerkte stukken

De volgende documenten worden gewaarmerkt en maken onderdeel uit van deze omgevingsvergunning:

1. aanvraagformulier, ingediend op 24 mei 2018, OLO-nummer 3573953;
2. bijlage Toelichting bij omgevingsvergunningaanvraag, d.d. 13 juni 2018, ingekomen 13 juni 2018;
3. bijlage Tabel: Gegevens opslag gevaarlijke (afval)stoffen en bedrijfsafvalstoffen, ingekomen 24 mei 2018;
4. bijlage Stookinstallaties, ingekomen 24 mei 2018;
5. tekening Situatie revisie milieuvergunning, kenmerk GV-SO3M, werknummer 5780, d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
6. tekening Nieuwbouw werkplaats en kantoren variant 1, kenmerk TO-100-B, werknummer 5780, d.d. 17 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
7. bijlage Akoestisch onderzoek voor omgevingsvergunning bestemmingsplan en milieu ontwerp 2, rapportnummer M.2018.0144.00.R001, d.d. 2 mei 2018, opgesteld door DGMR, ingekomen 24 mei 2018;
8. bijlage bodembeheerplan en bodemrisicochecklist, ingekomen 24 mei 2018;
9. bijlage procedure dok vloer discipline, ingekomen 24 mei 2018;
10. tekening Riolerings-tekening De Vries Makkum Locatie Stânwei 7, project 2018-0043, d.d. 13 juni 2018, ingekomen 13 juni 2018;
11. tekening HWA, binnenriolering en buitenriolering, Begane grond, projectnummer 2170173, bladnummer W103, d.d. 13 juni 2018, ingekomen 13 juni 2018;
12. bijlage Oplegnotitie toelichting omgevingsvergunningaanvraag milieu, d.d. 7 juni 2018, ingekomen 13 juni 2018;
13. Ruimtelijke Onderbouwing Uitbreiding De Vries Scheepsbouw Makkum d.d. 3 september 2018, ingekomen 13 september 2018;
14. 5780-TO_Impressies_20180522, ingekomen 24 mei 2018;
15. 5780-TO-100 begane grond totaaloverzicht d.d. 14 juni 2018, ingekomen 14 juni 2018;
16. 5780-TO-102 2^e verdieping totaaloverzicht d.d. 14 juni 2018, ingekomen 14 juni 2018;
17. 5780-TO-301 Doornede A-A, B-B,C-C, D-D en E-E d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
18. 5780-TO-401 Principe details d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
19. 5780-TO-1301 Bordessen Nieuwe Dokhal d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
20. 5780do_VenG-plan d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
21. 5780-daglichtberekening d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
22. 5780_bouwbesluittekeningen BVO-100 d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
23. 5780_bouwbesluittekeningen VG-100 d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
24. 5780_kleur_materiaalstaat d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
25. RA-17145-004A DO hoofddraagconstructies Werkplaatsen en kantoren d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
26. RA-17145-005A DO hoofddraagconstructies Dokhal d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
27. 17145_001 Omgevingsvergunningfase Constructie Situatie d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
28. 17145_002 Omgevingsvergunningfase Constructie Fundering d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
29. 17145_003 Omgevingsvergunningfase Constructie Begane grondvloer +0 00 d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
30. 17145_004 Omgevingsvergunningfase Constructief Palenplan d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
31. 17145_101 Omgevingsvergunningfase Constructie Verdieping 3600+ d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
32. 17145_201 Omgevingsvergunningfase Constructie Verdieping/dak +7200 d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;

33. 17145_301 Omgevingsvergunningfase Constructie Verdieping/dak +10800 d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
34. 17145_401 Omgevingsvergunning - Constructie Dakplattegrond d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
35. 17145_601 Omgevingsvergunningfase Constructie Gevels en doorsneden d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
36. 17145_602 Omgevingsvergunningfase Constructie Langsdoorsneden dokhal d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
37. 17145_603 Omgevingsvergunningfase Constructie Dwarsdoorsneden dokhal d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
38. 17145_701 Omgevingsvergunningfase Constructie 3D views d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
39. 17145_801 Omgevingsvergunningfase Constructie Principedetails d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
40. 17145_802 Omgevingsvergunningfase Constructie Principedetails d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
41. 61181080_IJB_Geotechniek Geotechnisch bodemonderzoek GB-1 d.d. 7 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
42. 61172524_IJB_Geotechniek-01 Geotechnisch bodemonderzoek GB-1 d.d. 13 november 2017, ingekomen 24 mei 2018;
43. 61172524_IJB_Geotechniek-02 Geotechnisch bodemonderzoek GB-1 d.d. 27 november 2017, ingekomen 24 mei 2018;
44. r-tdn-OGMM_BV-UPD-Makkum-v7.0 Uitgangspunten Document Sprinklerinstallatie, Brandmeldinstallatie, Ontruimingsalarminstallatie d.d. 18 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
45. r-mzl-Vries-NEN_6079_Nieuwe_dokhal-Makkum-v5.0 d.d. 13 juni 2018, ingekomen 13 juni 2018;
46. 2170173_EPG-berekening_Feadship_De_Vries_Makkum d.d. 18 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
47. 2170173_Ventilatieberekening_Feadship_De_Vries_Makkum d.d. 18 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
48. Brandbeveiligingsconcept_uitbreiding_Koninklijke_De_Vries_Scheepsbouw_Makkum d.d. 22 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
49. 5780-Situatie-BVO-bestaand d.d. 3 november 2017, ingekomen 24 mei 2018;
50. Mer_beoordeling d.d. 24 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
51. Machtigingsformulier d.d. 24 mei 2018, ingekomen 24 mei 2018;
52. 5780_TO-201_v2 Geveltekening d.d. 18 juni 2018;
53. 5780_TO-202 Geveltekening d.d. 18 juni 2018;
54. 5780_TO-202 Geveltekening d.d. 18 juni 2018;
55. 5780 Details t.b.v. nieuwe dokhal V10 t/m V12, H04 d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
56. 5780-TO-103 dakplan d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
57. 5780-IT-102 IT 2^e verdieping d.d. 14 juni 2016, ingekomen 14 juni 2016;
58. 5780-6.4 Trap zonder bomen, balustrade dicht of open d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
59. Materialisatie_en_detaillering_gevels_en_dak_dokhal d.d. 8 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
60. 2170173-W100 HWA en binnenriolering Beganegrond d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
61. 2170173-W101 HWA en binnenriolering tweede verdieping d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
62. 2170173-W102 HWA en binnenriolering dak d.d. 12 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018;
63. Resultaten aanvullend bodemonderzoek d.d. 15 juni 2018, ingekomen 18 juni 2018;
64. 5780-IT-100 IT beganegrond d.d. 14 juni 2016, ingekomen 14 juni 2018;
65. 5780 IT-102. tweede verdieping 14 juni 2018, ingekomen 14 juni 2018;
66. Repressief advies brandweer 16 mei 2018;
67. Situatiefoto met opstelplaatsen voor waterwinning 30 mei 2018

68. Advies welstandscomissie Hús en Hiem, d.d. 18 juni 2018
69. Memo materialisatie detaillering gevels en dak dokhal 8 juni 2018, ingekomen 12 juni 2018
70. Document 'Opmerkingen t.a.v. document zienswijze', ingekomen op 13 juli 2018, van De Vries Scheepsbouw Makkum B.V.;
71. Makkum wind Climate rapport ingekomen 28 augustus 2018
72. Makkum wind Climate conclusions ingekomen 28 augustus 2018

1. VOORSCHRIFTEN MILIEU

1.1 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

Ongewoon voorval

- 1.1.1 Een ongewoon voorval als bedoeld in hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer moet zo spoedig mogelijk telefonisch worden gemeld aan het milieualarmnummer 058 - 212 24 22. In aanvulling op het bepaalde in artikel 17.2 Wet milieubeheer dient de vergunninghouder deze mededeling onverwijld schriftelijk te bevestigen op het postadres van het bevoegd gezag. Daarnaast dient u het formulier 'Melding ongewone voorvallen' op de website van de FUMO in te vullen.

Bedrijfstijden

- 1.1.2 De inrichting mag slechts in werking zijn van maandag tot en met vrijdag van 06.00 uur tot 23.00 uur en op zaterdag van 06.00 uur tot 12.30 uur.
- 1.1.3 De aan- en afvoer van grondstoffen, hulpstoffen en eindproducten mag niet plaatsvinden voor 07.00 uur en na 19.00 uur.

Terrein van de inrichting en toegankelijkheid

- 1.1.4 Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moeten ten minste de volgende aspecten zijn aangegeven:
- alle gebouwen en de installaties met hun functies;
  - alle opslagen van stoffen welke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.1.5 Op het terrein van de inrichting moet een zodanige afscheiding aanwezig zijn dat de toegang tot de inrichting voor onbevoegden redelijkerwijs niet mogelijk is.
- 1.1.6 De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.1.7 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben. Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan die welke voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.
- 1.1.8 Procesapparatuur, opslagtanks, leidingen en leidingondersteuning die aangereden kunnen worden door verkeer moeten afdoende zijn beschermd door een vangrail of een gelijkwaardige constructie.
- 1.1.9 De verlichting van gebouwen en open terrein van de inrichting moet zodanig zijn uitgevoerd dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen van woon- of slaapvertrekken, in gevels of daken van niet tot de inrichting horende woningen wordt voorkomen.

Instructies

- 1.1.10 De vergunninghouder moet de binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende, kundig personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.
- 1.1.11 De vergunninghouder moet één of meer ter zake kundige personen aan wijzen die in het bijzonder belast zijn met de zorg voor de naleving van de in deze vergunning opgenomen voorschriften.

Melding contactpersoon en wijziging vergunninghouder

- 1.1.12 De vergunninghouder moet direct nadat de vergunning in werking is getreden schriftelijk naam en telefoonnummer opgeven aan het bevoegd gezag van degene (en van diens plaatsvervanger) met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen. Als deze gegevens wijzigen moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegd gezag.

Registratie

- 1.1.13 Binnen de inrichting is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften (digitaal) aanwezig. Verder zijn binnen de inrichting de volgende documenten aanwezig:
- alle overige voor de inrichting geldende milieuvergunningen en meldingen;
  - de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
  - de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
  - de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik. Vergunninghouder moet de jaarrekening van het waterverbruik binnen de inrichting bewaren. De gegevens moeten naar herkomst (drinkwater, grondwater en oppervlaktewater) worden geregistreerd (in m³).
- 1.1.14 De documenten genoemd in het vorige voorschrift onder c en d moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

Bedrijfsbeëindiging

- 1.1.15 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de inrichting moeten alle aanwezige stoffen en materialen, die uitsluitend aanwezig zijn vanwege de - te beëindigen- activiteiten, door of namens vergunninghouder op milieu hygiënisch verantwoorde wijze in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd.
- 1.1.16 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld. Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

1.2 Afvalstoffen

Afvalpreventie

1.2.1 Binnen drie maanden na inwerkingtreding van deze vergunning moet door of namens de vergunninghouder een afvalpreventie-onderzoek zijn uitgevoerd. Hierbij moeten de volgende activiteiten worden verricht:

- a. een beschrijving van het bedrijf en de processen;
- b. de stoffenhuishouding per onderdeel en totaal;
- c. een overzicht van de samenstelling van het restafval in gewichtsprocenten;
- d. een kostenberekening;
- e. een bron-/ oorzakaanalyse per afvalstroom;
- f. de wijze van meten en registreren;
- g. preventie maatregelen, reeds genomen en gepland;
- h. een overzicht met aanvullende maatregelen;
- i. haalbaarheidsanalyses;
- j. doelstellingen en planning.

In het onderzoek moet ook het afvalwater en daarmee het watergebruik meegenomen worden.

1.2.2 Vergunninghouder moet binnen vijf maanden na inwerkingtreding van deze vergunning de rapportage behorende bij het vorige voorschrift ter goedkeuring aan het bevoegd gezag overleggen. Het bevoegd gezag kan op basis van de rapportage bij nadere eis bepalen dat met ingang van 1 januari 2019 vergunninghouder verplicht is tot het scheiden van de afvalstromen waarvan uit het onderzoek is gebleken dat scheiding redelijkerwijs verlangd mag worden.

Afvalscheiding

1.2.3 Vergunninghouder is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:

- a. de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen;
- b. papier en karton;
- c. elektrische en elektronische apparatuur;
- d. kunststoffolie;
- e. metaal (schroot);
- f. glas;
- g. hout (-mot/-zaagsel);
- h. (overig) organisch afval;
- i. restafval.

Opslag en afvoer van afvalstoffen

- 1.2.4 De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moeten zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.
- 1.2.5 De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn, dat:
- niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
  - het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
  - deze tegen normale behandeling bestand is;
  - deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaar aspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.
- 1.2.6 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.
- 1.2.7 Afvalstoffen mogen niet langer dan één jaar binnen de inrichting opgeslagen worden.
- 1.2.8 Indien de afzet van de opgeslagen afvalstoffen stagneert, geeft de vergunninghouder dit onverwijld schriftelijk te kennen aan het bevoegd gezag. Deze mededeling bevat ten minste gegevens over de oorzaak van de stagnatie en de verwachte tijdsduur, alsmede de maatregelen die worden genomen om de stagnatie op te heffen, respectievelijk in de toekomst te voorkomen.
- 1.2.9 Indien de inrichting buiten werking wordt gesteld, dienen binnen drie maanden na bedrijfsbeëindiging alle afvalstoffen uit de inrichting verwijderd te zijn.

1.3 Bodem

Doelvoorschriften

- 1.3.1 Het bodemrisico van:
- activiteiten in werkplaatsen,
  - bedrijfsriolering (bestaand en nieuw),
  - overslag dieselolie vanuit tankwagen naar tank in schip,
  - opslag van niet inerte goederen,
  - overslag van verf en
  - mengen van verf,
- moet door het treffen van een combinatie van maatregelen en voorzieningen voldoen aan een verwaarloosbaar bodemrisico zoals gedefinieerd in de NRB.

Bodemonderzoek

Tussentijds bodemonderzoek

- 1.3.2 Een tussentijds onderzoek ter vaststelling van de bodemkwaliteit moet worden uitgevoerd op aanwijzing van het bevoegd gezag nadat een redelijk vermoeden van bodemverontreiniging is ontstaan;

Ter plaatse van de tijdens het nulsituatieonderzoek onderzochte locaties moet het tussentijds onderzoek dezelfde opzet en intensiteit hebben als het nulsituatieonderzoek, mits dat onderzoek correct is uitgevoerd. Als het nulsituatieonderzoek niet correct is uitgevoerd dan moet het tussentijdsonderzoek betrekking hebben op alle plaatsen binnen de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden dan wel plaatsvinden.

Het onderzoek moet gebaseerd zijn op de NEN 5740 'Onderzoekstrategie vaststelling nulsituatie bij een toekomstige bodembelasting' en afgestemd zijn op de toegepaste stoffen.

Ter zake van de uitvoering van het bodemonderzoek kunnen - binnen 3 maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd - nadere eisen worden gesteld door het bevoegd gezag, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothese(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

Eindonderzoek

- 1.3.3 Binnen drie maanden na beëindiging van een bodembedreigende activiteit moet ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem een bodembelastingonderzoek naar de eindsituatie zijn uitgevoerd. De resultaten moeten uiterlijk 1 maand nadat dit onderzoek is uitgevoerd aan het bevoegd gezag zijn overgelegd. Ter plaatse van de tijdens het nulsituatieonderzoek onderzochte locaties moet het eindonderzoek dezelfde opzet en intensiteit hebben als het nulsituatieonderzoek, mits dat onderzoek correct is uitgevoerd. Als het nulsituatie onderzoek niet correct is uitgevoerd dan moet het eindonderzoek betrekking hebben op alle plaatsen binnen de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

Het onderzoek moet gebaseerd zijn op de NEN 5740 'Onderzoekstrategie vaststelling nulsituatie bij een toekomstige bodembelasting' en afgestemd zijn op de toegepaste stoffen.

Herstelplicht (bodemsanering)

- 1.3.4 Indien uit het onderzoek, bedoeld in de twee hiervoor genoemde voorschriften dat de bodem als gevolg van de activiteiten in de inrichting is aangetast of verontreinigd, draagt degene die de inrichting drijft er zorg voor dat zo spoedig mogelijk na toezending van dat rapport danwel binnen een met het bevoegd gezag nader overeengekomen termijn, de bodemkwaliteit is hersteld tot de nulsituatie zoals vastgelegd in het onderzoek als bedoeld in de op de locatie uitgevoerde bodemonderzoeken dan wel de evaluatie van de bodemsanering. Het herstel van de bodemkwaliteit geschiedt door een persoon of een instelling die beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit.

1.4 Energie

- 1.4.1 Vergunninghouder verbetert de energie-efficiëntie in de inrichting door de EED-audit-rapportage uit te voeren. De uitvoering moet uiterlijk 31 december 2020 en vervolgens aan het einde van iedere lopende ronde zijn voltooid.

Vergunninghouder mag bij de uitvoering gemotiveerd afwijken van de in de EED-audit genoemde termijnen, op voorwaarde dat rendabele maatregelen overeenkomstig de EED-audit zijn uitgevoerd. In geval wordt afgeweken van hetgeen door middel van het EED is overeengekomen, moet dit voorafgaand aan het ten uitvoer brengen ter beoordeling worden overgelegd aan het bevoegd gezag.

Vergunninghouder mag een maatregel vervangen door een gelijkwaardig alternatief, op voorwaarde dat de gelijkwaardigheid in het energiedeel van het milieujaarverslag of anderszins richting het bevoegd gezag wordt gemotiveerd. Onder gelijkwaardig wordt verstaan dat het minstens evenveel bijdraagt aan verbetering van de energie-efficiëntie en geen stijging geeft van de milieubelasting groter dan die van de vervangen maatregel.

De uitvoering van voorwaardelijke en onzekere maatregelen valt niet onder dit voorschrift.

- 1.4.2 Binnen drie maanden nadat de vergunninghouder niet meer de verplichting heeft om een EED/EEP aan te leveren, moet een rapportage van een energiebesparingsonderzoek aan het bevoegd gezag worden aangeboden. Het onderzoek heeft tot doel om de rendabele en technisch haalbare energie-efficiënte maatregelen te identificeren.

De rapportage moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- a. een beschrijving van de processen, faciliteiten en gebouwen (eventueel per bedrijfsonderdeel);
- b. een beschrijving van de energiehuishouding, dat wil zeggen een overzicht van de energiebalans van het totale object met een toedeling van ten minste 90% van het totale energiegebruik aan individuele installaties en (deel)processen;
- c. een overzicht van alle maatregelen (technieken en voorzieningen) ook op het gebied van de toepassing van duurzame energie, die in de branche als beste beschikbare techniek kunnen worden beschouwd en mogelijk rendabel zijn, vastgesteld voor de installaties en (deel)processen die volgens de energiehuishouding tezamen ten minste een 90% bijdrage in het totale verbruik hebben. Als er dergelijke maatregelen zijn, die niet zijn onderzocht, dan wordt de reden daarvan in de rapportage gemotiveerd;
- d. per maatregel (techniek/voorziening):
  - I. de jaarlijkse energiebesparing;
  - II. de (meer) investeringskosten;
  - III. de verwachte economische levensduur;
  - IV. de jaarlijkse besparing op de energiekosten op basis van de energietarieven die tijdens het onderzoek gelden;
  - V. een schatting van eventuele bijkomende kosten en baten anders dan samenhangende met energiebesparing;
  - VI. de onderbouwing en de conclusie dat de maatregel rendabel of niet rendabel is;
- e. een overzicht van mogelijke organisatorische (waaronder bedieningsinstructies) en goodhousekeeping maatregelen (waaronder onderhoud) die leiden tot energiebesparing.

- 1.4.3 Vergunninghouder verbetert de energie-efficiëntie in de inrichting door uiterlijk binnen één jaar de rendabele maatregelen uit het energieplan zoals bedoeld in het voorgaande voorschrift uit te voeren.
- Vergunninghouder mag een maatregel vervangen door een gelijkwaardig alternatief, op voorwaarde dat de gelijkwaardigheid in het energiedeel van het milieujaarverslag of anderszins richting het bevoegd gezag wordt gemotiveerd. Onder gelijkwaardig wordt verstaan dat het minstens evenveel bijdraagt aan verbetering van de energie-efficiëntie en geen stijging geeft van de milieubelasting groter dan die van de vervangen maatregel.
- 1.4.4 Vergunninghouder moet jaarlijks, voor 1 april, aan het bevoegd gezag rapporteren over de uitvoering van het energieplan zoals opgenomen in voorschrift 1.4.2. Deze rapportage moet ten minste de volgende onderwerpen omvatten:
- het totale netto primaire energiegebruik;
  - productievolumina;
  - energiebeheersmaatregelen en hun effecten;
  - energiebesparingsprojecten en hun effecten;
  - overige projecten die tot energiebesparing hebben geleid en de effecten daarvan;
  - onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten;
  - (indien van toepassing) wijzigingen in de tijdsplanning van de activiteiten uit het energieplan, vergezeld van motivering;
  - (indien van toepassing) vervanging van maatregelen door een gelijkwaardige energiebesparende maatregel, dit ook vergezeld van motivering.
- 1.4.5 Vergunninghouder moet eenmaal per vier jaar het besparingsplan energie, als bedoeld in voorschrift 1.4.2, actualiseren en ter beoordeling zenden aan het bevoegd gezag. In geval de installaties niet zijn gewijzigd, kan volstaan worden met een actualisatie van de onderdelen c, d en e.
- 1.4.6 Vergunninghouder registreert het energieverbruik aan elektriciteit en aardgasequivalenten aan brandstoffen, behoudens brandstoffen voor motorvoertuigen, over ten minste de afgelopen 5 jaar. De registratie van het energieverbruik kan bestaan uit jaarrekeningen van de energieleverancier.

1.5 Vervoersmanagement

- 1.5.1 Vergunninghouder dient een besparingsplan vervoer in te dienen bij het bevoegd gezag met focus op mogelijkheden ter beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu van het goederenvervoer en personenvervoer over de weg en water van en naar de bedrijfslocatie(s). Hierbij dienen ten minste de relevante verbetermaatregelen, die zijn opgenomen in de landelijke Handreiking Vervoersmanagement en die, te downloaden zijn op de site van Infomil (<http://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzame/vervoersmanagement/>), gemotiveerd te worden afgewogen op haalbaarheid in de eigen specifieke situatie.

In elk geval dient in het Besparingsplan vervoer aandacht te worden besteed aan de volgende aspecten:

- inventarisatie van energieverbruik en de emissies van transport over weg en water, met eigen of geleasede voer-/vaartuigen dan wel voer-/vaartuigen die in opdracht van vergunninghouder door derden worden ingezet, ten minste voor de parameters NO₂, fijn stof (PM10, roet, elementair koolstof), CO₂ en verkeerslawaai (dB);

- b. inventarisatie van maatregelen die leiden tot reductie van transportemissies over weg en water en via spoor indien gebruik wordt gemaakt van diesellocomotieven, in de keten van toeleveranciers naar de bedrijfslocatie(s) en vice versa (duurzaam inkopen). Ook maatregelen ter beperking van transportemissies door afvoer van goederen/afvalstoffen dienen hierbij te worden betrokken;
- c. inventarisatie van maatregelen gericht op beperking van emissies als gevolg van woon-/werkverkeer, zakelijk personenverkeer en bezoekersverkeer;
- d. motivering of deze maatregelen uit oogpunt van de wettelijke zorgplicht ter beperking van transportemissies en uit oogpunt van kosteneffectiviteit, met inachtneming van lokaal beleid en actuele kennis over maatregelen ter verschoning van wegtransport en/of transport over water en/of spoor, al dan niet binnen een termijn van vier jaren, worden gerealiseerd.

- 1.5.2 Binnen zes maanden na inwerkingtreding van de vergunning dient de opzet van het onderzoek als bedoeld in het vorige voorschrift overgelegd te worden aan het bevoegd gezag. Naar aanleiding van de opzet kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen over de te onderzoeken opties en de te gebruiken technische en economische berekeningsmethoden inzake de onderwerpen genoemd in het vorige voorschrift.
- 1.5.3 Binnen twaalf maanden na inwerkingtreding van de vergunning dient de rapportage van het onderzoek als bedoeld in voorschrift 1.5.1 ter beoordeling aan het bevoegd gezag te worden gezonden.
- 1.5.4 Vergunninghouder moet eenmaal per vier jaar het besparingsplan vervoer als bedoeld in voorschrift 1.5.1 actualiseren en ter beoordeling zenden aan het bevoegd gezag.

1.6 Externe veiligheid

Opslagvoorzieningen voor verpakte gevaarlijke stoffen (PGS 15-opslagen)

Opslag verpakte gevaarlijke stoffen tot 10.000 kg

- 3.1.1 De opslag van verpakte gevaarlijke (afval)stoffen die vallen onder de ADR-categorieën zoals genoemd in de richtlijn PGS 15 (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15:2016 versie 1.0 (september 2016)) moet in de speciaal daarvoor bestemde ruimten plaatsvinden en moet voldoen aan de voorschriften 3.1.1 t/m 3.1.5, 3.2.1 t/m 3.2.13, 3.3.1 t/m 3.3.4, 3.4.1, 3.4.3 t/m 3.4.12, 3.5.1 t/m, 3.5.3, 3.6.1, 3.7.1 t/m 3.7.7, 3.9.1, 3.10.1, 3.11.1 t/m 3.11.3, 3.12.1, 3.13.1 t/m 3.13.3, 3.14.1, 3.14.2, 3.15.1, 3.15.2, 3.16.1, 3.17.1 t/m 3.17.3, 3.18.1, 3.19.3 t/m 3.19.5 van hoofdstuk 3 van voornoemde richtlijn.

Gasflessen

- 1.6.1 De opslag van gasflessen (ADR klasse 2) moet in de speciaal daarvoor bestemde buiten geplaatste (Denios) opslagunits plaatsvinden en moet, voor zover niet anders geregeld in de hierna volgende voorschriften, voldoen aan de voorschriften van de paragrafen 6.1., 6.2 en 6.3 van de richtlijn PGS15 "Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen" Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15:2016 versie 1.0 (september 2016)).

1.7 Geluid

Algemeen

- 1.7.1 Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$

- 1.7.2 Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting vanwege de representatieve bedrijfssituatie en de incidentele bedrijfssituaties IBS1 en IBS2, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt en omschrijving ¹	Rijksdriehoekcoördinaten (x,y)		Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ in dB(A)		
			Dag	Avond	Nacht
			07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Referentiepunt 1	156009,55	563059,54	45 (48/55) ²	45	40
Referentiepunt 2	156129,91	562791,06	43 (49/43) ²	42	37
Referentiepunt 3	156007,57	562629,32	44 (49/45) ²	43	37
Referentiepunt 4	155734,42	562699,27	44 (45/44) ²	44	36
Referentiepunt 5	155685,90	562845,07	42 (43/49) ²	41	33

- De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in de bijlage bij de beschikking. De beoordelingshoogte voor de dag-, avond- en nachtperiode bedraagt $h_o = +5,0$ m.
- De waarden tussen haakjes (IBS1/IBS2) hebben betrekking op de incidentele bedrijfssituaties IBS1 (mobiele kraan) en IBS2 (helikopter).

Maximale geluidsniveaus L_{Amax}

- 1.7.3 Het maximale geluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting vanwege de representatieve bedrijfssituatie en de incidentele bedrijfssituaties IBS1, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt en omschrijving ¹	Rijksdriehoekcoördinaten (x,y)		Maximale geluidsniveaus L_{Amax} in dB(A)		
			Dag	Avond	Nacht
			07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Referentiepunt 1	156009,55	563059,54	56	51	51
Referentiepunt 2	156129,91	562791,06	64	56	56
Referentiepunt 3	156007,57	562629,32	62	54	59
Referentiepunt 4	155734,42	562699,27	61	52	52
Referentiepunt 5	155685,90	562845,07	52	52	52

- De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in de bijlage bij de beschikking. De beoordelingshoogte voor de dag-, avond- en nachtperiode bedraagt $h_o = +5,0$ m.

Maximale geluidsniveaus L_{Amax}

- 1.7.4 Het in deze vergunning met betrekking tot de maximale geluidsniveaus gestelde is niet van toepassing op het warmdraaien van de helikopter in de incidentele bedrijfssituatie IBS2.

2. MAATWERKVOORSCHRIFTEN

Maatwerkvoorschriften

- 2.1.1 In afwijking van artikel 3.71d, lid 3 van de Activiteitenregeling milieubeheer is op basis van artikel 3.71d, lid 10 toegestaan dat de tanks ten behoeve van het noodstroomaggregaat op de verdiepingsvloer geplaatst worden.
- 2.1.2 Op basis van artikel 2.7, lid 1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer mogen de emissiegrenswaarden zoals voorgeschreven in de artikelen 2.5 en 2.6 van het Activiteitenbesluit overschreden worden, mits de te gebruiken filterinstallaties voldoen aan BBT overeenkomstig de bij de aanvraag behorende ‘Oplegnotitie toelichting omgevingsvergunningaanvraag milieu’, van 7 juni 2018.
- 2.1.3 Op basis van artikel 2.29, lid 5 van de Activiteitenregeling milieubeheer mag afgeweken worden van het gestelde in de artikelen 2.28 en 2.29, lid 1, mits:
- er jaarlijks voor 1 april aan het bevoegd gezag een oplosmiddelboekhouding wordt overgelegd van het verbruik van verf, lakken en oplosmiddelen in het voorgaande jaar. Hierin dient in elk geval een berekening van de volgende gegevens voor oplosmiddelen opgenomen te zijn:
    - a. het verbruik;
    - b. de input;
    - c. de totale emissie.Voor zover van toepassing dienen de voor de berekening gebruikte gegevens eveneens vermeld te worden.
Het bevoegd gezag kan over de onderdelen a tot en met c nadere eisen stellen;
  - én er jaarlijks in de maand januari aan het bevoegd gezag een plan van aanpak ter beperking van de uitworp van vluchtige organische stoffen wordt overgelegd. Dit plan van aanpak dient ten minste de volgende elementen te bevatten:
    - a. een inventarisatie van mogelijke VOS-arme producten;
    - b. een gemotiveerde opgave op welke termijn op VOS-arme producten wordt overgeschakeld;
    - c. welke efficiëntere applicatiemethoden kunnen worden toegepast;
    - d. welke maatregelen ten aanzien van de bedrijfsvoering worden ingevoerd.Het bevoegd gezag kan over de onderdelen a tot en met d nadere eisen stellen.
Vergunninghouder dient uitvoering te geven aan het plan van aanpak.

3. VOORSCHRIFTEN BOUWEN VAN EEN BOUWWERK

Activiteit Bouwen

Constructieve veiligheid: ontvankelijkheid.

Het aangeleverde constructieprincipe (t.b.v. de ontvankelijkheid van de omgevingsvergunning) is op hoofdlijnen gezien en akkoord bevonden. Dit betekent dat alleen de basisopzet van de constructie akkoord is maar dat er nog geen definitieve berekeningen en tekeningen zijn gecontroleerd omdat die nog niet zijn aangeleverd.

Constructieve veiligheid. Wat moet u 6 tot 3 weken vóór de bouw aanleveren?

U moet nog definitieve constructieve berekeningen en tekeningen aanleveren. Zoals de fundering, de beton-, staal- en houtconstructies. U moet deze gegevens uiterlijk drie weken voor de start van de bouwwerkzaamheden aanleveren. In de praktijk blijkt de periode van drie weken te kort. Als de gemeente fouten ziet leidt dit al snel tot vertragingen in de bouw. Wij raden daarom aan om een periode van zes weken aan te houden.

De constructies moeten zijn ontworpen en berekend om voldoende sterkte en stabiliteit te bezitten. De berekeningen moeten voldoen aan eisen zoals die vermeld zijn in de Eurocodes. De Eurocodes zijn technische voorschriften voor het maken van constructieberekeningen.

U mag pas bouwen als de gemeente de berekeningen en tekeningen heeft goedgekeurd.

Er worden avegaarpalen toegepast. Aandachtspunten:

- Palen wapenen conform NVN 6724; de minimale lengte van de wapeningskorf moet reiken tot het niveau waarvoor op basis van de berekening en/of sondering wapening vereist is.

- Bij sonderingen waarvan de conusweerstand kleiner is dan 1 N/mm^2 , tot een diepte van 10 meter, moet een wapeningskorf aanwezig zijn.

De wapeningskorf moet over deze gehele lengte aanwezig zijn; pas na een diepte van 6 meter mag vanwege uitvoeringsaspecten een centraalstaaf worden toegepast.

- Bij palen met een diameter kleiner dan 360 mm, die rekenkundig ongewapend zouden kunnen zijn, mag als wapening een centraalstaaf worden toegepast met een korf met een lengte van min. 2 m.

- De minimale diameter voor de langsstaven in de wapeningskorven is 12 mm. Voor centraalstaven moet een diameter van 32 mm worden aangehouden. Wapeningstekening bij de gemeente indienen.

- Beton: milieuklasse XC4; Cementgehalte beton: 375 kg/m^3 ; bij voorkeur beton met sterkteklasse C30/37 toepassen.

- Bij het trekken van de avegaar moet de buis volledig gevuld zijn met betonspecie die onder een continue druk moet worden gehouden.

- Alle palen akoestisch doormeten nadat de palen zijn gesneld tot op gezond beton (schuimkoppen verwijderen). Rapportage via uw constructeur ter goedkeuring indienen bij de gemeente voor aanvang van volgend betonwerk. Idem paal-inmeettekeningen / revisies.

- Houd er rekening mee dat op aanwijs van de gemeente enkele paalkoppen moeten worden ontgraven en schoongespoten t.b.v. een (extra) controle op de paalkwaliteit.

Veiligheidsplan

U moet nog een veiligheidsplan indienen. Dit moet u uiterlijk drie weken voor de start van de werkzaamheden doen. Het doel van een veiligheidsplan is het vooraf inzichtelijk maken of een beoogd initiatief veilig en verantwoord in zijn relatie tot de directe omgeving en openbare ruimte gerealiseerd kan worden. In een veiligheidsplan moet u aangeven hoe u de veiligheid van de openbare ruimte, het bouwwerk, de belendende en/of onderliggende percelen tijdens de bouw of sloop zal garanderen en waarborgen.

- Naar aanleiding van het advies van Gedeputeerde Staten met betrekking tot de wet natuurbescherming is vereist om geluid en trillingvrij te funderen, en boorpalen toe te passen.
- De capaciteit van hemelwaterafvoer en binnen riolering (niet gebouw gebonden installatie zijnde) dient te worden uitgevoerd conform de vereisten uit het Bouwbesluit 2012 en NEN

3215. Definitieve tekeningen en berekeningen dienen uiterlijk 3 weken voor aanvang van de bouwwerkzaamheden nog ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd.
- Definitieve installatietechnische tekeningen en berekeningen (o.a. met betrekking tot luchtverversing) dienen uiterlijk 3 weken voor aanvang van de bouwwerkzaamheden nog ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd.
  - Definitieve gegevens ((detail)tekeningen en berekeningen) met betrekking tot de geluidwering tussen ruimten van verschillende gebruiksfuncties dienen uiterlijk 3 weken voor aanvang van de bouwwerkzaamheden nog ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken.

Zolang de bouwwerkzaamheden niet zijn voltooid moeten alle opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken worden verricht, welke het bouwtoezicht in het kader van de controle op de naleving van de bouwverordening en het Bouwbesluit nodig acht.

Wat moet u 2 dagen vóór de start van de bouw doen?

U moet tenminste twee dagen van te voren de start van de bouw bij de gemeente melden.

Dit kan via de gemeentelijke website. Ga naar de pagina [Bouwen, verbouwen](#) en kies daar [Omgevingsvergunning, start- en gereedmelding](#).

Nieuwbouw: u mag pas bouwen als de gemeente het peil en de rooilijnen heeft gecontroleerd. Het peil is de hoogte van de afgewerkte begane grondvloer. De rooilijnen zijn de grenzen op uw terrein waarbinnen u moet bouwen. U kunt hiervoor contact opnemen met het team *Toezicht Handhaving en Omgeving* via hh.omgevingsrecht@sudwestfryslan.nl of via het algemene telefoonnummer 14 0515.

Via hh.omgevingsrecht@sudwestfryslan.nl moet u ook minimaal twee dagen van te voren een melding doen van:

- de start van het graafwerk;
- de start van de werkzaamheden voor grondverbetering;
- de start van de heiwerkzaamheden of het boren van de funderingspalen;
- de start van het betonstorten.

Als u werkzaamheden laat uitvoeren door een aannemer, spreek dan goed af wie de meldingen aan de gemeente zal doen. Als er geen melding wordt gedaan kan dit leiden tot een (tijdelijke) stillegging van de werkzaamheden.

Containers en steigers

In stads- en dorpskernen, winkelgebieden en uitgaansgebieden moeten open bouwcontainers en (sloop)afvalcontainers 's morgens worden gebracht en 's middags weer worden opgehaald. Als dit niet geval is moet er een afsluitbare container worden gebruikt. In het weekend moeten alle, zowel open als gesloten, containers worden opgehaald.

In stads- en dorpskernen, winkelgebieden en uitgaansgebieden mogen steigers niet te beklimmen zijn. De steigers moeten worden afgeschermd door een schutting of gelijkwaardige voorzieningen.

Mag u grond afvoeren?

Wij adviseren om te werken met een gesloten grondbalans. Dit betekent dat u vrijkomende grond op uw eigen terrein verwerkt. Als dit niet kan dan moet u contact opnemen met de gemeente via het telefoonnummer 14 0515. Vraag naar het team Vergunningen. Vrijkomende grond mag u alleen afvoeren als u daarvoor toestemming krijgt van de gemeente of provincie. Er kan in dat geval ook een bodemonderzoek nodig zijn.

Wilt u een rioolaansluiting aanvragen?

Is uw woning of gebouw niet aangesloten op de riolering en wilt u dit? Ga naar de gemeentelijke website en zoek op "rioolaansluiting aanvragen". U moet een formulier invullen en opsturen.

Wat doet u als de bouw klaar is?

Als de bouw klaar is meldt u dit aan de gemeente. Dit kan via de gemeentelijke website. Ga naar de pagina [Bouwen, verbouwen](#) en kies daar [Omgevingsvergunning, start- en gereedmelding](#). Zonder gereedmelding mag het gebouw niet in gebruik worden genomen. Een toezichthouder kan dan een afspraak met u maken en controleren of volgens de vergunning is gebouwd. Als alles in orde is, wordt uw bouwdoossier afgesloten. U mag daarna het gebouw in gebruik nemen. Als het gebouw een (nieuw) adres heeft gekregen moet u binnen 14 dagen een huisnummerplaatje aanbrengen.

Archeologie

Als u bij uw werkzaamheden archeologische vondsten doet (of dit vermoedt) moet u dit melden aan de gemeente.

Voorwaarden brandpreventie

Algemeen

Tijdens het bouwproces moet er voorafgaande aan een nieuwe fase een overleg plaatsvinden met de afdeling brandpreventie van de gemeente Súdwest-Fryslân. Tijdens het overleg moeten de volgende zaken worden kortgesloten: de bereikbaarheid voor hulpdiensten van de bestaande bouw en de nieuwbouw, de ontvluchting van de bestaande bouw, de brandveiligheidsvoorzieningen in de bestaande bouw.

Brandcompartimentering

Er moet jaarlijks door een erkende inspectie instelling toezicht worden gehouden van de gebruiksbeperkingen en de voorzieningen die voortkomen uit het toepassen van de NEN 6060 en de NEN 6079. De eerste controle moet binnen een jaar na de ingebruikname van het bouwwerk worden uitgevoerd. Er moet een rapport van bevindingen worden gestuurd naar het bevoegd gezag (De gemeente Súdwest-Fryslân).

Vluchtroutes

Tijdens de bouw van een schip moet de tijdelijke loopbrug bij stramien D1 worden aangebracht. De vluchtdeuren van de dokhal moeten bij een brandmelding automatisch worden ontsloten of van buitenaf te openen zijn. De vluchtdeuren moeten ook toegang bieden aan de brandweer.

Sterkte bij brand

De constructie van de werkplaatsen/kantoren moet een weerstand op bezwijken bezitten van minimaal 30 minuten.

De constructie van de dokloods moet een weerstand op bezwijken bezitten van minimaal 60 minuten. Door het realiseren van voldoende ventilatie wordt de constructie niet bedreigd door brand, de temperatuur blijft minimaal een uur onder de 400° C. De staal constructie zal niet bezwijken binnen een uur.

Eigenschappen constructieonderdelen

De gevelelementen van de dokhal voldoen aan brandklasse B. Na het aanbrengen moet een certificaat worden afgegeven waaruit blijkt dat de gevelelementen hieraan voldoen.

De bovenzijde van het dak is niet brandgevaarlijk volgens de NEN 6063. Na het aanbrengen moet een certificaat worden afgegeven waaruit blijkt dat de dak bedekking niet brandgevaarlijk is.

Brandmeld- en ontruimingsinstallatie / rookmelders

3 weken voor de start van de bouw van de dokhal moet een PVE ter beoordeling worden aangeboden bij de gemeente Súdwest-Fryslân van de brandmeldinstallatie, de ontruimingsalrminstallatie en de blusleiding.

Bestrijden van brand

Bij de moet rekening worden gehouden met het gefaseerd uitvoeren van de blusleiding. Hierover moet worden overlegd met het bevoegd gezag en Brandweer Fryslân.

Omgevingsvergunning activiteit brandveilig gebruik/gebruiksmelding.

BB 1.18: Via het omgevingsloket dient een gebruiksmelding te worden gedaan, wanneer in het bouwwerk meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zullen zijn.

De gebruiksmelding dient ten minste vier weken voor ingebruikname van het bouwwerk te zijn ingediend. Voor het behandelen van een gebruiksmelding brengen wij geen kosten in rekening.

Intrekking vergunning

De omgevingsvergunning kan op grond van artikel 2.33 van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken wanneer;

- de vergunninghouder daarom heeft verzocht;
- indien er gedurende drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning;
- indien er gedurende 26 weken, of een andere in de vergunning genoemde termijn, geen handelingen zijn verricht en het een omgevingsvergunning betreft welke een activiteit bouw, aanleg of slopen bevat;

Wet natuurbescherming

Bij alle soorten werkzaamheden heeft u te maken met de Wet natuurbescherming. Volgens deze wet zijn alle inheemse planten en dieren altijd beschermd. Uitzonderingen zijn de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis in of rondom woningen.

U mag geen werkzaamheden uitvoeren als u in gebruik zijnde vogelnesten aantreft. De kans op verstoring van nesten door werkzaamheden is het grootst in de periode tussen 15 maart en 15 juli, maar de bescherming geldt ook buiten deze periode.

Bepaalde vogelsoorten maken het hele jaar gebruik van hun nest of komen jaarlijks terug op hetzelfde nest. Nesten van deze soorten zijn daarom het hele jaar beschermd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de huismus, gierzwaluw en de meeste roofvogelsoorten. Deze nesten mogen niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden. Het afzagen van takken wordt door de wetgever al gauw gelijkgesteld aan rooien en is dus ook niet toegestaan in bovengenoemde situaties.

Ook vleermuizen die hun verblijfplaats in een woning hebben (bijvoorbeeld in het dak of spouwmuur) zijn beschermd. Bouwen en slopen is dan niet toegestaan.

DE VRIES MAKKUM: LIGGING VAN DE REFERENTIEPUNTEN GELUID

FUMO

DE VRIES MAKKUM: LIGGING VAN DE REFERENTIEPUNTEN GELUID

FUMO

155800
156000
Industrielaai - IL, [A.O. bestemmingsplan opte 2 - FIGUUR], Geomilieu V4.30